

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
 A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
 vagy megőrzésére nem vállal felelősséget.
 Előfizetők és hirdetősek a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 24.

A kulisszák mögül.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, május 24.

Mi sem eshetik meg nálunk olyan, miben politikai vonatkozásokat ne keressünk. Nem kerülheti el tehát ezt a sorsot a pünkösdi ünnepeken lezajlott caroussel sem, a melylyel a főúri világ egy része dicső multunknak néhány mozzanatát varázsolta elénk, feledtetvén vele néhány pillanatra a jelennek sivárságait.

A carousselben — mint jeleztem — főúrainknak csak egy része szerepelt és ez adott támpontot azokhoz a következőkhez, a melyeket ime itt elmondandó vagyok.

Általánosan föltűnt, hogy a carousselen a Zichyek és Majláthok teljesen hiányoztak és nem szerepelt a lovasjátékokban a Wenckheim grófi család sem.

Az egyik verzió szerint a Zichy és Majláth grófokat az Andrássyak vezető szerepe tartotta vissza abban, hogy a játékokban ténylegesen részt vegyenek. Mert hiszen tudvalevő dolog, hogy a Zichy—Majláth és az Andrássy családok között a nagy egyházpolitikai harcz óta feszült viszony uralkodik, a mely társas érintkezésükben is már nem egyizben nyilvánult meg.

Mások ebben a carousselben határozott tüntetést vélnek látni trónörökösünknek, Ferencz Ferdinánd királyi hercegnek személye ellen.

A caroussel eszméje az Andrássyaké és az övék volt a vezető szerep is. A rendező-bizottság, a melynek az élén ők állottak, a részvételre fölkérte a dinasztianak összes tagjait, kivétel nélkül. A trónörökös azonban ezt a meghívást az ismeretes pétervári és londoni diszkisereiti afférek miatt visszautasította, a mire a Zichyek, Majláthok és a Wenckheimok szintén visszavonultak.

Igy azután az Andrássyak vezette többi főúri család a szeretet teljes melegével Ottó királyi herceghez csatlakozott és megcsinálta azt a káprázatos látványt a Zichyek, Majláthok és Wenckheimok nélkül is, mintegy jelezvén:

— *Vagyunk mi magunkban is valakik és ime nézzétek, vissza tudjuk magunkban is varázsolni, ha kell, a Mátyás-korabeli fényt, pompát, gazdaságot és vitéséget is.*

Nálunk egyébként is mindig Pálnak beszélnek, hogy Péter értsen belőle.

* * *

Kossuthék elérték az akaratjukat. A magyar delegáció plénuma hozzájárult ahhoz, hogy az albizottságok tárgyalásain a nem delegátus képviselők is jelen lehessenek. A hirlapírókat persze továbbra is excommunicáltak. Ez az ellenőrzés persze már egy kevésbé kényelmetlen volna a közönségi kormányoknak, mert ez szerintük *bagage*, egyébként is már sok rossz órát szerzett nekik.

* * *

Egyik kollegánk, Lakatos Sándor azonban mégis bekerült az albizottságba.

Az oda betört függetlenségiékekhez és néppártiakhoz csatlakozott. Jól táplált alakja imponált az ajtónál posztoló katonáknak és így őt is beeresztették.

A betörő gárdát Rákosi Viktor vezette. A csapatban utolsónak Rigó Ferencz, a fősarkantyuzott csizmájú bihari követ lépkedett. Az urak az előszobában lerakták a felsőkabátjukat, letették az égő szivarokat és szép illedelemmel, megcsöndesen bevonultak a terembe, a hol nyugodtan helyet foglaltak.

Münnich Aurél előadó referált éppen, a többi delegátus pedig fújta a füstöt, mintha napszámba dohányoznának. Münnichből rekedtesen ömlött a szó, alig érthetően.

Az egyik sarokülőkén meghuzódott Rigó erre előrenyújtja ökklő bajuszu fejét, tenyerét a füle kagylójához helyezi és egészen otthonosan odaszól a fátyolozott hangu referensnek:

— *Hangosabban kérjük!*

Derűtség ömlik el a delegátusokon és talán ez az apró incidens veszi el az élet a betörésnek. A tárgyalás megakad, a delegátusok csoportba verődnek, Krieghammer kíváncsian hol a betolakodottakra, hol meg Thallóczy tanácsosra pislongat, szemében a kérdés:

— Kik ezek?

— A negyvennyolczasok — válaszolja Thallóczy és hozzáfűzi:

— Lám és milyen illedelemtudóak, milyen szép csöndesen, méltósággal viselkednek.

* * *

A lapok megírták, hogy a berliniek kérdést intéztek a pünkösdi lovasjátékok

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZAJA.

A villámhárító.

Irta: Mark Twain.

»A nemzetgazdaság a jó kormányzásnak alapja. Minden századok legbölcsebb férfiai e tárgynak szentelték.«

Itt félbeszakítottak. Jelentették, hogy egy idegen kíván velem lent az ajtónál beszélni. Lementem, eléje léptem és megkérdeztem, mit kíván, az egész idő alatt pedig azzal küzdöttem, hogy forrongó nemzetgazdasági eszméimet együtt tartsam és sem megszakítani, sem összezavarni ne engedjem. Titokban pedig azt kívántam, bár feküdnek az idegen a kanális fenekén megfelelő buzarakomány alatt. Lázban valék, ő azonban hideg vala. Fáj neki, mondá, hogy zavarnia kell engem, de mikor erre ment, észre-

vette, hogy néhány villámhárítóra lenne szükségem.

»Igen, igen,« mondám, — távozzék, — mi köze hozzá?»

Semmi különös köze sincs hozzá, válaszolá, semmi egyéb, minthogy ő szívesen rakna fel a tetőre egynehányat. Most szerepeltem először háztulajdonosként; idáig egész életemet vendéglőkben és bérházakban töltöttem. Mint mind-azok, akik hasonló multtal dicsekedhetnek, megpróbáltam az idegennel szemben régi háztulajdonost adni; következőleg azt válaszoltam kedélyesen, hogy nekem is régi szándékom, hat vagy nyolcz villámhárítót felrakatni, de — — — — —

Az idegen meglepődött és vizsga szemmel tekintett rám; én azonban adtam a jókedvű naivat. Ugy gondolkodtam, ha véletlenül valami bakot lövök, ne vegye azt legalább az arcomon észre. Az én megrendeléseim kedvesebb előtte, erősítette, mint városunk bármelyik pol-

gáráé. »Igen szép,« mondtam és elszettem, hogy ismét nagy tárgyammal foglalkozzam, de visszahívott, mondván, hogy szüksége volna biztosan tudnia, hány és milyen minőségű rudat akarok felállíttatni és a háznak mely részeire.

Kritikus helyzet volt ez oly emberre nézve, aki a háztartás kellekeivel nincs tisztában, de becsülettel vágtam ki magam a csávából és ő valószínűleg nem vette észre, hogy én e dologban laikus vagyok. Azt mondtam neki, hogy nyolczat állíthat fel és mindannyit, a legjobb minőségű rudat a tetőn alkalmazza.

Azt válaszolá, hogy az anyagot, az »egyszerűt« husz, a »rezeset« huszonöt, a »horganyzott« és csavarformán hajlítottat harmincz centtel szállíthatja lábaikat; ez mindenkor felfogja a villámot, mindegy bárhová volt irányítva és »küldetését ártalmatlanná, további útját pedig apokryphá teszi.«

Az »apokryph« szó igen szép, mondám, annál inkább, mivel az már az egyházatyák-

Olcsó eladás!

Legjobb és legtartósabb Carlsbadi és Budapesti kézimunka készítésű Női, Férfi és Gyermekek cipők legdivatosabb honi készítményű, ugyszintén Angol, Olasz és Pichler-féle Uri és Fiu kalapok — a Főtiszteendő Klérus részére is — mindennemű bőr és selyem Keztyűk, Harisnyák, Nyakkendő különlegességek, fehér és színes Uri puha Ingek meglepő szép új mintákban stb.

Tulhalmozott raktár miatt, leszállított árban adatnak el.

Telefon szám 76.

FÁBRY TESTVÉREK áruházában Nagyváradon Fő-utca.

Telefon szám 76.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen, és 10 koronán felül bérmentve eszközöltnék.

rendezéséhez, vajjon az ünnepséget megismételni nem volna-e hajlandóságuk. A bizottság tagadó választ adni volt kénytelen, mert az egy estére tervezett carousselt máris még másik két előadással toldotta meg. Most aztán híre megy, hogy a berlini mozgalom a német császár kezdeményezéséből történt.

Vilmos császár volt az, aki ezt a káprázatos középkorbeli színjátékot ohajtott volna megtekinteni. Ezuttal azonban megkésett. A császár ohaja azonban arra indítja főurainkat, hogy az ősszel megismételjék a carousselt és így nem kizárt, hogy akkor a német császárt itt a körünkben tisztelhetjük, bemutatkozván neki egykor való nagyságunkban.

A baksai mandátum.

A baksai kerületben megválasztott *Darányi* Ferencz dr. néppárti képviselő ellen beadott petíció dolgában *Paiss* Andor tegnap délben hirdette ki a Kuria ítéletét. A Kuria a kérvényt elutasította, mert a petícióban foglalt tényállások igazolást nem nyertek. Az sem nyert igazolást, hogy a képviselő vesztegetett volna, mert több tanúnak és magának a képviselőnek eskü alatt tett vallomásából kitűnik, hogy a képviselő adott ugyan többeknek 1—1 koronát de a szavazás után és azért, mert az élelmezési bárczák kifogytak. Az ellenkező vallomások határozatlanok és ingadozók.

A magyar delegáció ülése.

A magyar delegáció tegnap délelőtt 10 órakor ülést tartott, melyen folytatták a külügyi költségvetés tárgyalását. Az ülésen gróf *Andrássy* Gyula elnökölt.

A vita első szónoka

Rakovszky István volt, a ki a hármasszövetségről és a kereskedelmi szerződésekről szólt. Nagy aggodalmakat táplál a kereskedelmi szerződések dolgában. Utal *Prinetti* olasz külügyminiszternek tegnapi beszédére, melyben ez azt mondotta, hogy a kereskedelmi szerződéseket még nem lehet megkötni, mert

a német és osztrák-magyar új tarifák meg nem állapítottak. Kérdést intéz a külügyminiszterhez Albánia tárgyában. A hírlapokban azt olvasta, hogy Olaszországgal tárgyalások folynak az érdekszféráknak Albániában való megállapítása iránt.

Ebben a kérdésben nyílt és őszinte választ vár a külügyminisztertől. Interpellációt intéz a külügyminiszterhez, hogy igaz-e az, hogy az olasz borklauzula fenn fog tartatni? Hajlandó-e a külügyminiszter a hármasszövetségi szerződést közzé tenni? Igaz-e, hogy Albánia megszállása dolgában tárgyalások folynak Olaszországgal?

Papp Géza szükségesnek tartja, hogy erős hadseregünk legyen, mert csak így léphetünk fel a kellő nyomatékkal a nemzetközi politikában. A hármasszövetségre és *Prinetti* tegnapi beszédére átvérve azt mondja, hogy oszítja a külügyminiszternek azt a nézetét, hogy a gazdasági értékeket a politikai előnyöknek nem szabad feláldozni.

Okolicsányi László: Szomora dolog, hogy azokat a dolgokat, melyeket jogosan megkövetelhetünk, ilyen kérő, udvarias, alázatos modorban kell megtennünk, mint *Papp* Géza tette. Egyetért *Pappal*, hogy a külügyi kérdések mindinkább közgazdasági kérdésekké válnak inkább, míg eddig inkább reprezentációs kérdések voltak. A konzulátusokra kell tehát majd a fősúlyt fektetnünk. Főösleges tehát a pompázó újabb nagykövetségek felállítása. Ami a hármasszövetséget illeti, elismeri, hogy áldásos a béke, de nem áldásos az a béke, mely áldozatok árán van meg, mint a hármasszövetség fenntartása, mely áldozatok elsorvasztják a szövetségesek erejét. Ez a szövetség a németekre hasznos volt, de ránk, ha nem is káros, de óriási e öfeszítésekkel járt. Ezt részletes kimutatással bizonyítja s ezután oda konkludál, hogy ez a szövetség még egy várható támadás ellen se véd meg bennünket. Ez a szövetség semmi tekintetben nem hasznos ránk. Miért hozzuk meg hát az óriási áldozatokat? Nem helyesli tehát a mai külügyi politikát s a költségvetést nem szavazza meg. Mi a gazdasági szövetségért, mely egy czélban egyesíti a népeket, fogunk tudni lelkesedni, de az olyan szövetségért, mely csak e súlyos békére csinálódott, nem lelkesülünk. A súlyos

vasfegyverzet csak egészséges emberre való, a gyöngét összetöri. Ez a sorsunk s ezt a külföld is látja s így egész tekintélyünk, nagyhatalmunk a külföld előtt — csak udvariaskodás.

Holló hat. javaslatát fogadja el.

Kristóffy József: Arról panaszkodik, hogy Törökországgal való kereskedelmi összeköttetésünk számai már mind elszakadtak; régente mi láttuk el sóval és lisztel az egész Törökországot. Konstantinápolyi nagykövetségünk azonban nem volt képes gazdasági érdekünket megvédeni.

Hodossy Imre szerint nem lehet nagyobb dicséretet mondani a hármasszövetségről, minthogy fentartotta és biztosította a békét. Azt szokták mondani, hogy a hármasszövetség óriási terheket ró reánk. Soha semmi hiteles forrásból nem hallotta és nem olvasta, hogy a hármasszövetségben fokozottabb hadi készülődésre vállalkoztunk volna. Ilyen indoklással a magyar országgyűlés nem is szavazna meg egy ujoncot se és egy fillérral se többet, mint amit szövetség nélkül is megszavazna. Sőt e szövetség nélkül még nagyobb áldozatokat hoznánk.

A *czimer* és *zászló* ügyében követeli a magyar törvény megtartását. Mindenütt ki kell tűzni az osztrák mellé. A közös miniszterek végre tegyék ezt meg maguktól, ne várják, míg kicsikarjuk tőlük.

Öt perc szünet.

Szünet után

Rakovszky István helyesli és hozzájárul *Hodossynak* a magyar czimerre és zászlóra mondott szavaihoz. Orvend, hogy *Papp* Géza is a *megelelt bárányok* közé tartozik. Megszavazza a költségvetést, de bizalmat nem szavaz. Az ilyen *Potmekin-féle*, bizantinisztikus bizalomnak nem barátja.

TAJAKOZTATÓ.

Május 25. Szigligeti-társaság közgyűlése a városházán d. e. 10 órakor.

Május 27. Katholikus majális.

Május 31. Értékezet a városi ingatlanok eladása tárgyában.

tól származik, — egyébiránt, a philologiai elemelkedéstől eltekintve, a csavarformán hajlított fajtából rendeltem.

Ugy tudná elintézni a dolgot, mondá, hogy kétszázötven láb elégséges lenne; de hogy dolgát jól végezze és a legjobb munkát a városban, úgy hogy az igazságosak és igazságtalanok csodálatát egyaránt kivívja és az összes feleket arra a vallomásra kényszerítse, miszerint soha se látták életükben a villámhárítók oly szimmetrikus és hypothetikus felállítását, úgy igaz, hogy ez négyszáz láb anyag nélkül el nem érhető, ámbátor ő nem makacsodik és reméli, hogy én megteszem a kísérletet.

»Nos, nem bánom, feletem, vegyen négyszázat és úgy állítsa fel, amint önnek tetszik, de engedjen már vissza munkámhoz.«

Igy leráztam őt végre a nyakamról; és akkor, miután vagy fél órát azzal töltöttem el, hogy nemzetgazdasági gondolataim lánczát ismét össze fűzhessem, tovább folytattam tárgyammat.

»... szellemök, élettapasztalatuk és tudásuk legértékesebb kincseit. Az összes századok, minden civilizáció, minden nemzetség commercialis jogtudományának internaczióalis testvérülésének és biológiai eltérésének legnagyobb szellemi Zoroastertől Greeley Horáczig — —«

Ismét megzavartak és felszólítottak, hogy menjek le tovább tárgyalni a villámhárítós

emberrel. Kirohantam, agyamban forrtak és hemzsegték a legméltóságosabb szavakba öltözött nagyszerű gondolatok és még egyszer eléje járultam — ő nyugodt és hideg volt, én heves és izgatott.

A rhodusi colossus kutató állásba helyezkedett, egyik lábával fiatal tubarózsámon állt, másikával ibolyám között, karjai csipőin nyugodtak, kalap karimája elül leeresztve, egyik szemét behunyta, a másikkal vizsgálódva és bámulva főkélményem irányába nézett. Azt mondá aztán, hogy most »ott« olyan a dolgok állása, hogy öröm és hozzáfűzte:

»Önre bizom annak megítélését, vajjon látott-e valaha oly elragadóan szépet, mint amilyen nyolcz villámhárító egy kéményen?«

Hirtelenében nem emlékszem, mi mulná felül, mondám. Véleménye szerint pedig tájképi szépség tekintetében semmi sem áll fellette, egyedül csak a Niagara-vizesés. Ami még megkívánható ahhoz, hogy házam valódi balszam legyen a szemre, az ő összes véleménye szerint csak az, hogy a többi kémény kissé megtisztíttassék és így »az egész coup d'oeil a bevégezethez megnyugtató egyformaságát kapja, mely az izgalommal, mely az első coup d'état-t természetszerűleg követi, egybeolvad.«

Megkérdeztem, vajjon könyvből tanult-e beszélni s vajjon kölcsön adhatná-e azt nekem is. Kecses mosollyal állította, hogy beszéd modorát nem tanulta könyvekből és hogy semmi

sem képesíti úgy az embert arra, hogy a tárgyalási modort teljes tökélyben elsajátítsa, mint a villammal való folytonos foglalkozás.

Aztán megcsinálta a költségvetést és megjegyezte, hogy még további nyolcz háztetőmön szétszórt villámhárító mellett a legnagyobb biztonságban lennék, és biztosít, hogy ötszáz láb anyaggal meg lehetne csinálni a dolgot, megjegyezte még, hogy az előbbi esetben némileg hibázott, mivel több anyagra van szüksége, mint amennyit számított — különben száz láb ide-oda.

Azt feletem, hogy borzasztóan sietek és örülnék, ha az üzletet mindenkorra megkötöhetnék, hogy ismét folytathassam munkámat.

»En felállíthattam volna, így szól, a nyolcz villámhárítót, hogy azután utamat folytassam, — sokan így is tettek volna. De nem, mondám magamban, ez az ember előttem egészen idegen és én inkább meghalok, semhogy igazságtalanságot kövessek el vele szemben; nincs elég villámhárító a házam és én nem mozdulok helyemről, amíg meg nem tettem azt, amit kívánok, hogy mások velem is tegyenek, hogy ezt megmondjam neki. Idegen, én megtettem a kötelességemet: de ha a recalcitans és dephlogistikus istennyila találja háza fedelét — —«

»Jól van, jól van«, mondám, »állítson fel még nyolcz villámhárítót — vegyen még ötszáz csavarformán hajlított rudat — tegyen meg mindent, amit akar; de csillapítsa fájdalomát és iparkodjék elayomni érzelmeit. Én pedig,

Nagyvárad zárszámadása 1901. évről.

Az elmúlt 1901. év általános közgazdasági szempontból nem volt kedvező; a mezőgazdaságra bár nem sorolható a rossz esztendőkhöz, azonban a kereskedelem és ipar pangott, aminek hatása megérzett ország-szerte.

Nagyvárad egészben ipari és kereskedelmi város lévén; a kedvezőtlen viszonyok itt is nyomokat hagytak. A város háztartásában, ennek dacára, eléggé normalis viszonyok voltak.

Ragány János városi főszámvevő már összeállította Nagyvárad város 1901. évi zárszámadását. Ebből kitűnik, hogy bár az év első felében nagyobb deficít mutatkozott, az évi mérleg nem mutat olyan sötét képet, mint előre jósolták.

A mérleg szerint 6609 korona tiszta pénztári maradvány mutatkozik. Igaz, hogy a vagyon leltár számadataiból kitűnőleg a tiszta vagyon 44.468 koronával csökkent, de ezt az okolja meg a főszámvevő, hogy a hadapród iskola előtti utca rendezésére felvett 44846 korona folyószámla kölesön a városi pénztárba már az 1901. évben bevételeztetvén, az mint szenvedő vagyon a kölcsöntartozások közé beiktatandó volt; minthogy azonban az ut rendezése még folyamatban van és a közuti alapról az 1900. évi I. t. cz. értelmében zárszámadás csak minden második évben, két évről egyszerre, mutatandó be, az ezen beruházás folytán előálló cselekvő vagyon szaporulat csak az 1903. év folyamán bemutatandó 1901. és 1902. évi közuti alap zárszámadásában és az azok során szerkesztendő leltárban lesz kitüntethető.

A zárszámadás bevételi rovataiban általában kevés eltérés van a költségelirányzattól.

A vágóhídi díjakból 2389 koronával több folyt be a város pénztárába, mint előirányozva volt, ami a város huszfogyasztásának örvendetes jele.

A zárszámadásnak a ló- és baromvásártéri díjakról szóló rovata igazolja azt a nagymérvű visszaélést, amit a város itt alkalmazott közegei a város kárára elkövettek. Bár

csak az év második felének közepén jutott nyilvánosságra a csalás, a vásártéri díjak a még hátralévő pár hónap alatt is emelkedtek. Ha a város kellő és biztosan ellenőrizhető alapra fekteti a vámok és vásártéri díjak kezelését, a város bevétele rohamosan fog itt emelkedni.

A rendkívüli bevételeknél 401.600 korona szerepel, a melyet a házi pénztár a törzsvagyon alapból vett, de ezzel szemben mint beruházással, 416.566 koronával szaporította a házipénztár a törzsvagyon alapját.

A kiadásoknál már a személyzeti rovat alatt nagyobb mérvű többkiadás szerepel, ami homlokegyenest ellenkezik azzal a nagyon hangsúlyozott elvvel, hogy a közigazgatási teendők egyszerűsítésével a személyzeti kiadásokat csökkentésék. De hát ez annak a következménye, hogy az egyszerűsítés csak frázis, nem komoly törekvés. A tanács a gyufán akar takarékoskodni: a napidíjasok létszámával akar eredményt elérni, ahelyett, hogy helyesebb beosztás kidolgozásával már a most lefolyt restaurációnál alkalmas reformot ajánlott volna a törvényhatóságnak.

Haszontalanul kibójtott pénz az a 3173 korona többkiadás is, a melyet a világításra költöttek. A mostani drága de rossz petróleum világítás mit sem ér.

Érzékenyen érintette a város pénztárát a kaszárnyák tatarozásának nagy költsége. A felvett jókora összegnél 6939 koronával többet adtak ki e czímen; a színháznál pedig 7297 korona volt a tulkiadás.

A város zárszámadásának egész képét összesítve legjobban a mérleg és leltár tünteti fel.

A mérleg szerint a házi pénztár 1901. évi bevétele	volt — — — — — 2,247.190 kor. 15 f.
Kiadás volt — — — — —	2,235.922 kor. 52 f.
a yers pénztári maradvány tehát — — — — —	11.267 kor. 63 f.

tekintve, hogy a házi pénztár a törzsvagyon alapnak az 1901. év végén 4658 kor. 02 fillérrel adósa maradt, a 11.267 kor. 63 fill. pénztári maradványt a törzsvagyon alap ezen követelése terheli, úgy hogy a házi pénztár tiszta pénzmaradványa csak 6609 korona 61 fillér.

A vagyon leltár szerint 1901. év végén volt a cselekvő vagyon — — — — —	21,791.793 kor. 66 f.
szenvedő vagyon 9,444.381 kor. 83 f.	
1901. év végén tehát a tiszta vagyon — — — — —	12,347.411 kor. 83 f.
1900. év végén volt a tiszta vagyon — — — — —	12,391.880 kor. — f.
tehát az 1901. év végén a tiszta vagyon csökkenés	44,468 kor. 17 f.

Az összes cselekvő vagyon szaporulat 1,272.253 kor. 69 fillér. Az összes szenvedő vagyon szaporulata pedig 690.136 korona 63 fillér.

A cselekvő vagyon csökkent 738.139 korona 77 fillérrel, míg a szenvedő vagyon 111.554 koronával csökkent.

A törzsvagyon-alap számadása szerint: az 1900. évi pénztári maradvány volt — — — — —	1,079.465 kor. 52 f.
az 1901. évi bevétel volt — — — — —	64.709 kor. 95 f.
Összes bevétel — — — — —	1,144.175 kor. 47 f.
az 1901. évben elszámolt összes kiadás — — — — —	474.941 kor. 62 f.
a pénztári maradvány tehát 1901. év végén — — — — —	669.233 kor. 85 f.

Orbán napja.

A nagyvárad tanitóság minden évben összejön így Orbán napján, hogy szeretett vezérét, a megye nagyevű tanfelügyelőjét Sipos Orbán mint. oszt. tanácsost nevenapján üdvözölje, ünnepelje. A nagyvárad Tanitók köre helyiségében gyűlt össze tegnap d. u. a nagyvárad tanitóság színe-java s hazafias szavatokkal, dalokkal meg kurucz nótákkal tette Orbán napját fényessé, emlékezetessé.

Jelen voltak: Nők: Réz Mihályné, Békési Jánosné, Bodnár Jánosné, Vaday Józsefné, Istvánffy Józsefné, Cserey Mihályné, Makay Matild, Makay Katinka, Hegyesi Katinka, öz. Raffay Mihályné, Katona Bálintné, Szathmáry Mariska, Tar Klementina, Csordacsics Ferenczné, Farkas Etelka, Áberle Hermina, Tóth Mariska, Rátkay Emilia, Rosenbergné Flesch Debora, V. Reinhercz Dóra, Kálmán Etelka, Bródi Fáni, Moskovits Irma, Jakobi Irma, Kohn Szeréna, Meluk Lajosné, Varga Teréz, Vajna Gizella, Rosenczveig Szeréna, Kopperl Ida, Kopperl Szidónia, öz. Morgenstein Albertné, Óó Dezsőné,

ha már megértettük egymást, folytatni akarom munkámat. Ugy hiszem, már egy teljes órát ültem és fáradtam azon, hogy oda visszatérjek, ahol maradtam, mikor az utolsó zaklatok megszakította gondolataim menetét; de azt hiszem, végre sikerült s folytathattam: »... e nagy tárggyal küzdöttek és a legnagyobbak közöttük méltó és oly ellenfelet találtak benne, aki mindig frissen és mosolyogva kel fel minden bevezetés után. A nagy Confuciusz mondta, hogy ő inkább lenne élesesű nemzetgazdász, mint rendőrifőnök. Cicero gyakran állította, hogy a nemzetgazdász a legnagyobb, ami az emberi szellemet tökéletesíteni képes és ami Greelegünk maga határozatlanul, de valószínű mondja, hogy — —»

»ismét hivatott a villámhárító ember. En oly kedélyállapotban mentem le, mely már közel állott a türelmetlenséghez. Inkább meghalt volna, állította, mintsem zavarjon, de ha akkord munkára vállalkozott és elvárják tőle, hogy szép és művészi munkát végezzen és

amikor befejezte és a fáradság készletlen fogja pihenést és nyugalmat keresni, melyre oly nagy szüksége van és ő ép azzal akarta magát megajándékozni, akkor föltekint és egy pillanattal észreveszi, hogy összes számítása hibás, mert ha zivatar vonul erre és a ház, mely iránt személyes érdeklődéssel viseltetik, az egész világon nem bir egyéb védőszerrel, tizenhat villámhárítóval.

»Kössünk békét!« kiáltottam. »Állítson fel százötvenet! Néhányat a konyhára! Egy tucatot a csűrre! Párat a tehenre! Egyet a szakácsnéra! Szórja őket szét e zivatar üldözte házon, amíg úgy nem néz ki, mint valami horganyzott, csavarformán hajlított megezüstött hegyű nádas! Fel a munkára! Használjon fel annyi anyagot, amennyit csak kaphat és ha nem lesz több villámhárítója, állítson fel puskatöltő vesszőket, emelőrudakat, botokat, kukoriczakórót — szóval mindent, ami az ön táj művészi szépítése iránt való kiváló appetitását kielégíti és adjon békét zugó

agyamnak, egyhülést megtépett lelkemnek!« — Teljesen zavartalanul — csak egy szelid mosolyt vettem rajta észre — szorította vissza e vas lény ékes mansettáit és mondá: e szerint fogok eljárni.

Nos, úgy három óra mult el azóta. Kérdés, elég nyugodt vagyok-e már, hogy a nemzetgazdász nemes témájáról írassak; de nem állhatok ellen a kívánságnak, hogy megkisérlejem; mivel ez az a tárgy, mely a világ minden filozófiájánál közelebb áll szívemhez és legdrágább agyamnak.

»... a nemzetgazdász az ég legszebb ajándéka az emberre nézve. Mikor a könnyelmű, de ihletett Biron Velenczében volt száműzetésben, megjegyezte, hogy ha ismét visszatérhetne és elpocsékolt életét újból kezdené, világos, józan perceit nem frivol rímek kovácslására, hanem a nemzetgazdászatról szóló értekezések fogalmazására fordítaná. Washington szerette a mennyei tudományt; nevek mint Baker, Beckwith, Judson, Amith örök időkre

GLASUR SZOBAPADLÓ-LACKOK!

A világhírű dr. Engländer Pál-féle szobapadló-lackok előnye: rögtön szárad és szagtalan. Kapható minden színben

Csordás Testvéreknél,

Telefon 249. szám.

Szt. László-tér,
N.-Teleky-u. szegletén.
Takarékpénztár épület.

Grön Ilona. Ezekon kívül ott voltak a várad tanítók feleségei kivétel nélkül valamennyien.

A diszgyűlést *Vadaj* József, a kör agilis alelnöke nyitotta meg s Stark Gyula és János-házy János urakból álló bizottságot kérte fel az ünnepelt meghívására. Nemsokára megérkezett az ünnepelt a küldöttség élén s riadó éljenzés fogadta belépésekor. Majd *Vadaj* József elnök üdvözölte a kör nevében a vezért. A szép beszédből adjuk a következő részt. Visszapillantást vet a kör multjára s vázolja a kör stagnálását, a melybe új életet csak a zászló tud önteni s e zászló Sipos Orbán.

Ma ismét Orbán napját ünnepeljük. Mire használnók jobban fel, mintha szemügyre vesszük a lobogó feliratait. Hátha mond valamit a jövőre nézve is.

Az egészség nemzeti érdek! Ezt mondja a zászló — »A tanítók egysége a legfontosabb nemzeti érdek.« S a zászló ott leng magasan a szunnyadó tábor fölött s mintha pirradó fény borítaná be. Vajjon szégyen pir vagy hajnal pir? . . .

Hajnalpir! Hajnalpir! En látom a hajnal fölpezdülni, az alvó tábor fegyverét övezi az egész sor üdvös fegyver, mely a béke olajbogyóját termi, nem a harc csiráját. Lelkesedéssel tekint fel a lobogóra s hatalmasan kiáltja a magyarok örök jelszavát: *Előre!* Es kezét fog ismét a tagok sora és lesz a kör nem töredék, hanem valódi kör, melynek hízaga nincs. Egy érzés, egységes testként való összetartás hat át minden keblet! Egy mindnyájáért, mindnyája egyért; az egy és az összesség a közérdekért! Es a zászló halad elől. Szent ihlet viszi előre: a vezéri czélok! Sipos Orbán neve a vezérszellem marad egyesületünkben mindenkor.

E név viselőjére igaz szívvvel kiáltja egyesületünk minden tagja, hogy sokáig éljen.

Az elnök szavaira *Sipos* Orbán válaszolt. Fejtegette, hogy minő czélok vezetnek a magyar tanítóság 28 ezer főből álló hadseregét. Osszetartásra, vállvetett munkásságra buzdította őket, mert csak így lesz ez a tagadhatatlanul fáradságos munka eredményes és áldást termő. Végül köszönetet mondott a szívélyes szavakért. Hatalmas éljenzés zúgott föl erre, melynek lecsillapulta után *Farkas* Etelka közs. iskolai tanítónő énekelt magyar dalokat; csengő hangja

nagy hatást tett a jelenvoltagekra. Utána *Csor-dacsics* Ferenczné szavalt a *Lendródi* Sándornak »A gyermek« című szép költeményét. A remek költemény minden szépségét érvényre emelte gyönyörű előadásában. Végül a tanítók-ból alakult zenekar kurucz-egyveleget játszott, a tárogató szólót *Mazalik* József, a nagyvárad zeneiskola kiváló képzettségű és sok oldalú zenetanára szolgáltatva. Ugyan ő látta el a *Farkas* Etelka kisasszony énekét zongora-kísérettel. Az ünnepelt meghatva mondott köszönetet az impozáns ünnepeltetésért. Az ünnepély végével *Katona* Mihály alkalmi ódáját osztogatta szét a jelenvoltagek között, melyet az ünnepeltnek névünnepeére írt.

UJDONSÁGOK.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* **Templomszentelés Pecze-Szöllősen.** A kath. egyház ma Szentháromság vasárnapját ünnepli. A szomszédos Pecze-Szöllősen kétszemes ünnepe ez a híveknek, mert búcsúval összekötött templomszentelés lesz. A nagy fényvel megtartandó istentiszteletre a szomszéd községekből és Nagyváradról is sokan mennek ki. Az újvárosi hívek reggel fél 8 órakor processióval indulnak. A sz. misét *Steinberger* Ferencz apát-kanonok tartja, a sz. beszédet *Pálffy* Béla hittanár.

* **Orbán napja.** Elérkezett az utolsó veszedelmes dátuma a kalendáriumnak, amelyre a gazdák aggódo félelemmel gondolnak. A régiek azt tartották, hogy Orbán napján vagy egy nagyon is megkészt fagy, vagy óriási zivatar, jégverés teszi tönkre a mezők és hegyek növényeit s ezekkel a gazdák minden reményét s fáradozásának gyümölcsét. — Az ideai abnormis időjárás most is aggodalomra ad okot. Hűvös, nedves idő van s a fagytól tartani lehet. Isten őrizzen meg bennünket, hogy ez bekövetkezzék.

* **A király Budapesten.** A király tegnap délelőtt hagyta el a budai palotát. Dolgozószobájában tartózkodott s főként állami ügyek elintézésével foglalkozott. Az udvar az eddigi

intézkedések szerint e hónap huszonnyolczadikán utazik el a fővárosból.

* **A kamarai illetékek behajtása.** Nagyvárad város összes kereskedelmi és iparkamarai illetéket fizető hivatalosan felhivatnak, miszerint az 1902. évi, valamint nstalaa a mult évekről hátralékban lévő iparkamarai illeték tartozásaikat 8 nap alatt Nagyvárad város adóhivatalának pénztárába annál is inkább fizessék be, mivel ellenesetben ellenük a végrehajtás folyamatba fog tétetni. Megjegyzetük, hogy iparkamarai illeték könyvecskéjüket Novák János számtisztól a városi adóhivatal 2. számú szobájában kiállítva átvehetik. Nagyvárad 1902. május hó 23-án. *A városi adóhivatal.*

* **A 48-as muzeumból.** Az 1848—49-iki szabadságharczi és Kossuth-gyűjtemény kiállítása a vármegyeház nagytermében még rövid ideig lesz látható. A kiállítás igen szép pártolásban részesült, igen sokan nézték meg. Több ezerre megy a látogatók száma már eddig is és remélhetőleg még igen sokan fogják megtekinteni ezen valóban pártolásra érdemes gyűjteményt. A belépti díj ma vasárnaptól fogva 20 krajczárra lett leszállítva személyenkint, hogy ez által a szegényebb néposztály is megnézhesse. Nem ajánlhatjuk eléggé a közönség figyelmébe a kiállítás megtekintését annál is inkább, mert alig fog még egyszer alkalom nyilni hasonló gyűjteményt városunkban láthatni.

* **Különös kérelem.** A Fűchsl Testvérek borkereskedő cég Kossuth Lajos-utczai házának a Nagypiaczter felőli telkén kétemeletes bérházat szándékozik emelni s az iránt kereste meg Nagyvárad város tanácsát, hogy az emelendő épületre öt évig terjedő városi adómentességet engedélyezzen. A tanács azonban hallani sem akar erről, mert akkor éppen olyan joggal kérhetné a városi adómentességet minden építkező háztulajdonos. A kérelmet természetesen elutasították.

* **Rákóczy szobrára.** Heves vármegye mozgalmat indított Rákóczy emlékének a megörökítésére s adakozásra hívta fel a többi törvényhatóságokat is. Szabolcsvármegye a hazafias czélra: a Rákóczy szobrára 500 koronát szavazott meg. Együttal felhívja Nagyvárad városát és Bihar megyét, hogy adományával szintén járuljon hozzá a szobor mielőbbi létesítéséhez.

ezzel vannak összekapcsolva; és maga az isteni Homer Iliasának kilenczedik könyvében mondja:

»Fiat iustitia, ruat coelum,
Post mortem unum, ante bellum,
Hic jacet hoc, ex-parte res,
Policum e-economico est.«

Az öreg költő e gondolatainak nagyszerűsége, egyesülve a kifejezések, melyekbe öltözvék, szerencsés megválogatásával, ugyszintén a képek frissége, melyekkel szemlélteti, adtak e verseknek oly kiváló helyet és tették hiresebbé mindazoknál, melyek valaha —

»Egy szót se többet — egyetlen szót se többet! Adja a számláját és aztán merüljön e házban mindenkorra és örökre áttörhetlen hallgatásba. Kilencszáz dollár? ez az egész? A követelt összeget ez utalványra minden amerikai bank ki fogja fizetni. Mit akar a tömeg, mely az utcán összecsődült? Mi? — Nézni jöttek a villámhárítókat! A patvarba, hát még sohasem láttak villámhárítókat? Még sohasem láttak ennyit egy épületen! — Jól érttettem? Még egyszer le kell mennem és a tudatlanság e nemzeti megnyilatkozását kritikusán megfigyelnem . . .«

Három nappal később. — Haláláradtak vagyunk. Huszonnégy óra hosszat a mi sün-tüskéktől hemzseggő házunk volt az egész város beszéd tárgya és bámulata. A színházak üre-

sen maradtak, mert a legszerencsésebben választott szinpadai ujdonság is valami közönséges és mindennapi dolog volt az én villámhárítóimhoz képest. Utczánk éjjel-nappal látogatókkal volt tele, sokan a vidékről jöttek, hogy a csodát lássák. Jólleső megkönnyebbülés volt, mikor másnap zivatar tört ki és a villám házamra »szabadult« amint magát a történet-író Josephus kifejezné. Ugyszólván kiürítette a karzatot, öt perc múlva egyetlen néző sem volt többé látható házam körül félmérföldnyi távolságban. De e távolságban az összes magas házak telve voltak emberekkel — az ablakokban, a háztetőkön, szóval mindenütt csupa ember. És ezt nem lehet nekik rossz néven venni, mert ha az összes hullócsillagokat és egy emberöltő alatt július 4-én elpattogtatott rakétákat összeszedné és azokat egyszerre egyetlen fényes hulló esőként az égről egy magával tethetetlen tetőre bocsátaná, ugy ez éppen nem mulná felül azt a pompás pyrotechnikai látványt, melyet házam a zivatar általános sötétségében nyújtott. Pontos számításom szerint a villám negyven perc alatt hétszázhatvannégyezer ütött házamba, de mindig valamelyik rudba és a csavarformán hajlított érczen leszaladva a földben vészett el, mielőtt ideje lett volna elbámulni a dolgon. Az egész bombardirozás daczára csak egy palatáblát szakított ki a tetőből s az is csak azért történt, mert a villámhárító egy pillanatban a szomszédokból az összes villámokat,

melyek csak vonzkörükbe jutottak, a házamra szabadították. Egy nap és egy éjjel családom egyetlen tagja sem dugta ki a fejét az ablakon, ha haját elveszíteni és fejét a biliárdgolyóhoz hasonlóvá tenni nem akarta és elhiheti olvasóm, hogy egyikünk se, még álmában sem gondolt arra, hogy kilépjön.

Végre mégis végeszakadt az iszonyu ostromnak — miután a felettünk uszó felhők-ből, amennyire az én villámhárító vonzereje terjedt, kifogyott minden villamosság. Ekkor kirohantam, összeszedtem vállalkozó munkásokat és harapásnyi ételt és percnyi pihenést sem engedtem nekik, amíg a házat meg nem szabadították borzasztó fegyverzetétől — három villámhárító kivételével, melyek még vannak a házamon. — Csak most — egy pillanattal sem előbb — mertek az emberek ismét utczánkba lépni. Mellékesen meg akarom jegyezni, hogy az itéletnap rémület behatása alatt beszünttettem nemzetgazdasátról szóló munkámat. Még most sem nyugodtak meg aunyira idegeim és agyam, hogy folytathassam.

Mindenkihez, akit illet. — Mindazok, akiknek háromezer kétszázötvenegy láb legjobb minőségű, horganyzott, csavarformán hajlított villámhárító anyagra és ezerhatszázharminczegy — még tőrhetően jó állapotban és bár a használat által jelentékenyen megviselt, mindazonáltal közönséges alkalmazásra még alkalmas — aranyozott hegyű vasrudra volna szükségük, jelentkezzenek.

* **Nyugalomba vonult államtitkár kitüntetés.** Nagy Ferencz dr. kereskedelemügyi államtitkárnak saját kérelmére történt nyugalomba helyezése alkalmából Ő apostoli királyi Felsege legkegyelmesebben engedélyezte, hogy legfelső elismerése tudtul adassék.

* **A kivándorlás meggátolására.** A nagymérvű kivándorlás meggátolására, és hogy a szegény kivándorlókat lelketlen emberek zsarolásainak ki ne szolgáltsák, figyelmeztetés képpen a belügyminisztérium az összes törvényhatóságoknak közlés végett a következő körrendeletet küldte meg: A Frankfurtban székelő osztrák-magyar főkonzul jelentése szerint 70 magyar alattvaló érkezett oda munkakeresés végett, miután azonban munkát sem ott, sem a vidéken nem kaptak, a főkonzulátus közbenjárása folytán hazájokba visszazárlítottak. A szóban forgó egyénekkel felvett jegyzőkönyvből kiderül, hogy bizonyos Peschke Antal frankfurti munkaközvetítő őket azzal az ígérettel csalogatta ki, hogy számukra jó bér mellett állandó munkát fog közvetíteni. Minthogy Peschke Antal csábítására Magyarországból már korábban is érkezett oda egy munkáscsapat, mely szintén nem jutott munkához, minthogy továbbá a nevezett hasonló módon az ország több vidékein bujtogat kivándorlásra, felhívom a czimet, hogy sürgősen intézkedjék, hogy Németországba kiutazni szándékozó munkások a nevezettnek csalárd üzelmeire figyelmeztessenek. Budapest, 1902. május hó 3-án. A miniszter meghagyásából Dr. Sélley s. k. miniszteri tanácsos.

* **Ujtások a tőzsdéknél.** A pénzügyminiszter rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságához, mely részben kedvező, részben terhebb a kicsiben való elárusítókra. Kedvező annyiban, hogy a nagytőzsdés köteleztetett a kistőzsdéseknek a dohányt, szivart és cigarettákat eredeti ládáikban, úgy, amint azok a gyárból Nagyváradra érkeznek, tehát válogatás nélkül kiszolgáltatni, kedvezőtlen annyiban, hogy ezentúl a nagytőzsdés csak minden negyedik napon tartozik az árut kiszolgáltatni, ami a kisebb forgalmu tőzsdésekre azt a kényszerű szabja, hogy nagyobb készlet beszerzéséről kell gondoskodniok, mely négy napra elegendő, amire ezideig nem volt szükségük, mert mindenkor jelentkezettek új áruért.

* **Magyar-zsidó ifjak egyesülete alakult a folyó hóban a fővárosban.** Célja az zsidó történelem és irodalom tanulmányozása, a valóságos élet ápolása által a zsidó érzés ébresztése és a zsidó ifjak társas érintkezésének előmozdítása. Erre a célra önképző tanfolyamokat rendeznek, irodalmi előadásokat és ismeretterjesztő felolvasásokat, stb. tartanak. Elnökül dr. Fürst Aladár tanárt választották. Most terjesztették be az alapszabályokat a tanácshoz a kormányhatósági jóváhagyás ki- eszközzése végett.

* **Hanyag kövezés.** A mostani kövezési vállalkozó ellen általános a panasza s ennek Nagyvárad város tanácsában is hangot adtak már. Az általa készített köröskő burkolás rossz csakhamar ismét meglazul, s szétmegy. Nagyön bizonytalan a javítások felmérése is. A kövek beagyalása után friss homokkal hintik be az újból burkolt darabokat s a felmérésnél a behatolt területet veszik számításba, holott a homokolás mindig nagyobb területen van. A városi mérnöki hivatalnak nagyobb felügyeletet kellene gyakorolni a kövezésre s több szigort a felméréseknél. Eleget fizetett már a város haszontalanul.

* **Tanítói képesítő vizsgálatok.** A nagyvárad kir. róm. kath. tanítóképző intézetben az ez idei képesítő vizsgálat szép eredménnyel folyt le. *Jelesen* képesítették *Kriezer* Jánost, jó osztályzatu oklevelet nyertek *Bellavits* Elek, *Osabay* József, *Holtzer* Béla, *Müller* Gyula, *Padala* Árpád, *Szendrey* János és *Zachariás* Jenő. Képesítve lettek: *Dernyey* Imre, *Szeghő* István, *Szabó* István.

* A hétről.

Szell Kálmán szerint a vámtarifa át van gyurva, át van ráva és át van öntve. Nos hát jóízű szakszaksz nem merne feltalálni.

* *Kubinyi* Géza *gyarmatosítani* szeretne. Nem is volna rossz. Volna alkalma *kilelepíteni* az ekszlekszes urakat.

— A végrehajtók kongresszusa ültépre esett. Hej sok alperes örült volna rajta, ha a kongresszus eltartott volna vagy egy hónapig!

— A pünkösdi lovasjáték szép volt, fényes volt. Csak az a baj, hogy a magyar udvartartás is pünkösdi királyság.

— A lovasjáték második estéjén nem húzták az osztrák császár nótáját. Félt, hogy a kiegyezésben az osztrákok annál jobban elhúzzák a *mi nótánkat*.

— A delegációk ajtaját be akarták csukni a képviselők előtt. A magyar népek pedig a *bugyellárisát* kellene a delegáció előtt becsukni.

— A madridi merénylőről küldt, hogy nem lőtt, hanem csak a kalapját dobta el. A merénylet híre tehát csak alaptalan, de nem *kalaptalan* koholmány.

— *A margittai mandátum* is elveszett. A csecsemő nem sokáig élte túl az édesapját, a *Tisza-Bánffy* rendszert!

* **Vakmerő betörő.** *Eritsch* Ignáczné szül. *Härtl* Mari Ujsor 24. sz. alatti lakásán szombaton ójszaka betörő járt. Az ismeretlen tettes négy ajtót nyitott ki a bennlévő kulcsok kiütésével s gyertyavilág mellett minden szekrényt feltört. Ezüst órákat, arany gyűrűket, pénzes erszényt és pénzt, közel 200 korona értékben elvitt. Mialatt vakmerő tettét végrehajtotta, a károsító a szobában aludt, és a nesze fel sem ébredt. A rendőrség már nyomában van a vakmerő tettesnek.

* **Az angol vendégek.** Az Essexi grófságból jött hatvan angolból álló társaság tegnap reggel az új sertés-közvágóhidat tekintette meg. Odakünn *Preisner* József igazgató fogadta a vendégeket s a főváros tanácsa nevében üdvözölte őket. Az angolok előbb a disznók kiszállítását nézték meg, azután a vágócsarnokot s a destilláló helyiségbe mentek, a hol a leölt állatok husát 110 fok melegben megszabadítják a borsókás anyagtól. Megnézték a gépházat, a jéggyárat, a hűtőkamrákat s utóbb kedélyes villásreggelire gyűltek össze a nagy-csarnokban. A reggeli kizárólag hazai kolbászból, sörből és főlvágottból állott. Az angolok felette kedélyesen viselkedtek, utóbb barátságosan elhúcsztak a sertés-vágóhid főtisztviselőitől és kihajtottak a városligetbe, a hol a mezőgazdasági muzeumot szemlélték meg.

* **Gyászrovat.** Nagy részvét nyilvánítsa mellett ment végbe tegnap délelőtt *Mihálykői* Sándorné temetése a régi posta-utcai gyászházról. A diszes ravatalt nagyszámu gyászoló közönség vette körül. A gyászszertartást *Dencs* János tb. kanonok végezte segédlettel. A gyászmenet a halottas háztól a premonstrei rend templomába vonult, hol a megboldogult lelke üdvéért gyászszenemise volt. A koszorúk feliratai következők voltak:

Felejtethetlen jó édes anyáknak — Anna és Mihály.

Felejtethetlen jó édes anyáknak — Mari és Lajos.

A legjobb nagymamának — Mari, Anna, Lujza és Dezső.

Szerető jó testvérnek — Máli és leánya.

Szeretet rokonnak — özv. Stidl Ferenczné.

Hivatását mindig hűségesen tetjesíté — dr. Konrad Márk.

A drága jó nagynéninek — a Gombay-család.

Utolsó üdvözlétül — Markovits Antal.

Igaz részvéttel — a Csereszky-család.

Tisztelete jeléül — özv. Wöber Jánosné.

Tisztelete és szeretete jeléül — Schmidt Károly és neje.

Részvéte jeléül — a Janky-család.

A diszes temetést Weiszlovits Adolf és fia czég rendezte.

* **Vesztett eb a szomszédban.** A közeli Hegyköz-Száldobágy községben egy vestett eb garázdálkodott a napokban. Szerencsére embert nem támadott meg, csak a község komondorai közül mart meg néhányat. Valószínűleg a váradi hegyet is bejárta. A hatóság megtette a szükséges óvintézkedéseket s a község ebeire 40 napi zárlatot rendelt el.

* **Elve eltemetett család.** Rejtélyes esettel foglalkozott a napokban Szakállas község előjárósága. Kurecz Antal ottani lakosnak ugyanis a szőlőhegy oldalban volt egy pinczéje, mely azonban már néhány év óta üres. A folytonos esőzés következtében az a pince a mult héten beomlott, Kurecz a beomlott földrészt elhányatta, hogy a pince többi részét alátámassza. Kurecz két legény fiával dolgozott a föld elhányásán s mikor már jól behatoltak az üregbe, rémülve vették észre, hogy ott emberi holttestek fekszenek. Kurecz rögtön értesítette a felfedezésről az előjáróságot, mely a leomlott földet egészen széthánytván, ott hat holttestet talált, mely már fölözslásnak indult. A hullák között volt egy idősebb férfi, egy asszony, egy 18 és egy 16 évesnek látező fiu és két leánygyermek. Mellettük két batyut találtak, melyben ruha neműek és élelmi cikkek voltak. A megejtett vizsgálat során kül-erőszak nyomai nem voltak észlelhetők s a boncolás adatai szerint halálukat fulladás okozta. Valószínűnek tartják, hogy az elhaltak egy családot képeztek; utban lehetek valahová és az eső ellen bemenekültek az elhagyott pinczébe, a mely azután rájuk szakadt s ez okozta halálukat. Az illetőknél semmiféle írást nem találtak, amiből személyazonosságuk megállapítható lett volna, ennél fogva a hatóság elrendelte a személyleírások körözését.

* Találtatott. Egy szürkés fehér színű herélt öleb. Igazolt tulajdonosa átveheti *Mendelényi* Béla rendőrfogalmazónál.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét **Csordás Testvérek** fűszer- és gyarmatáru kereskedő czég lapunk mai számában közölt hirdetésére.

Mindennemű ásvány- és gyógyvizek és az Előpataki víz főraktára Bihar-, Békés és Szilágymegyék részére.

Ajánlja kitűnő saját termései körösvölgyi asztali borait bárhová a városban házhoz szállítva literes üvegekben fehér asztali ó vagy új bor literje 72 fillér, Schiller bor 72 fillér, körösvölgyi ó bor literje 88 fillér, akik azonban a városi fogyasztási hivattal az adóra kiegyeztek, literenként 20 fillérrel olcsóbban kapják.

Mindennemű friss zöldségek u. m.: új burgonya, Carfiol, zöldbab, borsó, ugorka, spárga stb. a legolcsóbb napi árakban megrendelhetők.

Raffia hános, szőlőkötő fonál, rézgálicz (kekő) ojtó pamut a legolcsóbb árban.

Szabó István

fűszer, bor, csemege és vadkereskedése,

Nagyvárad, Fő-utca (Dr. Grósz-ház),

városi és vidéki Telephon 251. sz.

MULATSÁG

Diák-majális.

A gymnázisták mint minden évben, úgy az idén is sikeresnek ígérkező nyári mulatságot rendeznek június 9-én. A nagyszámú rendezőség már régebben buzgólkodik, hogy minél sikerültebb legyen s a legmesszebb menő intézkedéseket tette meg, hogy a hagyományosan fényes sikerű diák-majális az idén se álljon az előzők megett. Városunk színe-java, mint halljuk, részt fog e mulatságon venni. A rendezőség a következő meghívót bocsájtotta ki:

A prémontrei kanonokrend nagyváradí főgymnasiumának ifjusága 1902. június hó 9-én a „Félix” fürdőben *táncmulatságot* rendez. A tánc kezdete 6 órakor.

Tanárelnök: *Vizy* Lénárt, ifjusági elnök: Péterffy Elemér, titkár: Fekete Sándor, pénztáros: Kovács Zsigmond. Altmann Sándor, Aufrecht Ede, Bares Sándor, Beczkay Jenő, Csák Andor, Barabant Barnabás, Erényi Béla, Fehérváry Géza, Fleischer Imre, Frankó Abdon Zenó, Frankó Sándor, Grósz Imre, Jung Tibor, Juricskay László, Kaczián Kálmán, Kovalszky Kálmán, Kugler József, Lecső László, Lengyel Sándor, Lukács Béla, Medvigy Ferencz, Nadányi Jenő, Nesztor József, Pallay Béla, Steiner Ervin, Suhajda Béla, Schwarz Sándor, Száhlender Jenő, Székely Ferencz, Szentlélek László, Telegdi László rendező bizottság.

A **katholikus majális** mindenképp úgy indul, hogy a szezon legsikerültebb tavaszi mulatsága lesz. Nemcsak Nagyváradon, hanem a vidéken, sőt a szomszéd megyékben is sokan készülődnek erre a majálisra, mely rendszeresen egyesíteni szokta Nagyvárad és a vidék legszebb leányait. Az agilis rendezőség mindent elkövet, hogy az előkelő vendégek igazán kellemes estét töltsenek együtt. A majálisra jegyek előre válthatók a katolikus köri szolgánál.

Önkéntesek juniálisa. A nagyváradí házi ezred, honvéd és tüzér ezredök önkéntesei sétahangversenyyel egybekötött juniálist rendeznek a jövő hó 14-én a Püspök-fürdőben. Az érdeklődés az igen sikerültnek ígérkező juniális iránt általános. A közönsök élén *Ióth* Béla s a honvédek élén *Altnóder* Béla fáradoznak a siker érdekében. A meghívókat már a napokban el is expediálják.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap (d. u.): Bibliás asszony.
Hétfő: A zsába.

Faust. A n. é. közönség b. pártfogását felírázni kívánó plakátok ezuttal hatástalanok maradtak: annyian sem voltak a színházban, mint a hány falragasz hirdette, hogy jön *Kertész* Ödön, az Operaház kitűnő művésztágya. Nem is igen volt érdemes többnek jelen lenni. *Kertész* Ödön éppen nem első rangú tenorista, másodrangu hangjának értékét pedig még lejjebb szállítja az, hogy játéka páros és páratlan karnyújtogatásból áll. Pedig leszámítva egy peches gixert, egyébként hangjának lágy csengése tetszést aratott s zajos tapsokat is provokált, m kor a magasabb hangokkal tün-tetett. — Vele körülbelül egyforma erővel rendelkezik *Jocke* Irma hangja; a kisasszonyról megalkotott véleményünk ma sem változott. Igen kedves alak, csinos termet, kellemes, lágy, de gyenge hang, kitűnő iskolázottság, biztos

ének. — A többi szerep a régi jó kezekben volt.

Jótekönyv színelőadás az ipartestület javára. *Bertsey* György ipartestületi elnök felkereste *Somogyi* Károly színiigazgatót, hogy mint az elődei, adjon ő is egy előadást az Ipartestület javára. *Somogyi* igazgató levélben értesítette *Bertsey* Györgyöt, hogy legnagyobb készséggel tesz eleget óhajainak, hogy mely napon, azt nem tudta egész határozottsággal megállapítani a folytonos vendégcsereplések miatt, de mindenesetre értesíteni fogja *Bertsey* Györgyöt legalább négy nappal előbb, hogy eleendő ideje legyen a közönségnek magát elhatározni a jótekönyvcélú előadásban való részvételre. Azért már most felhívjuk a közönség figyelmét e mindenesetre humánus cél érdekében, hogy minél tömegesebben járuljanak a cél támogatásához, mert ha valaki, úgy szegény munkásságban elagott iparosaink nagyon részvételnek arra, hogy öreg napjaikban se feledkezzünk meg róluk, hanem tőlünk telhetőleg iparkodjunk könnyíteni helyzetükön.

Vasárnapi előadások. Ma délután az általános kedvelt *Bibliás asszony* operette kerül színre a színházban *Amon* Margittal a czimszerepben. Kiváló és kedves szerepeket játszanak még *Kulinyi* Mariska, *Benkő* Jolán, *Pintér*, *Erdélyi*, *Bérczi* és *Szathmáry*. Részt vesz még az előadásban a helybeli tüzoltó zenekar.

Este pedig *Rákosi* Viktor által magyarosított *Rezervisták* kerül színre, mely még az új színházban nem adatott, pedig nagy kár, mert ez a pompás bohózat, amely oly élethűen festi a rezervisták életét a katonáéknál, megérdemli, hogy gyakrabban nyújtson alkalmat pár órai kaczagásra. A főbb szerepeket: *Örley* Flóra, *Pogány* Janka, *P. Szép* Olga, *Benkő* Jolán, *Krasznay*, *Tóth*, *Peterdy*, *Bérczi*, *Bognár*, *Szathmáry*, *Szarvasi* és *Deési* játszik.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 234.

Pótbérlés 35.

Ma, vasárnap, 1902. május 25-én

délután 3 órakor, fél helyárrakkal

BIBLIÁS ASSZONY.

Operette.

este 7 és fél órakor, rendes helyárrakkal

Rezervisták.

Népszínmű.

SZEMELYEK:

Butter Flórián	—	—	Krasznay Andor
Eufrozina, második neje	—	—	Benkő Jolán
Látrányi Oszkár, mérnök	—	—	Tóth Elek
Jolán, felesége	—	—	P. Szép Olga
Mordály, százados	—	—	Kovács Lajos
Tömjén, főhadnagy	—	—	Szarvasi Sándor
Báró Czinege, rezervista	—	—	Bérczi Gyula
Virányi Róza, énekesnő	—	—	Örley Flóra
Pufók, rezervista	—	—	Bognár János

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 tr. földszinti és első emeleti páholy 6 tr. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 trt 50 kr. Kórszék 1 trt 20 kr., Támlászék 1 trt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdeté 7 és fél órakor, vége 10 órakor.

Holnap hétfőn, május 26-án

A z s á b a.

Vigjáték.

Igazságszolgáltatás.

Junius havi esküdtek.

Nagy Ferencz kir. törvényszéki elnök elnöklése alatt tegnap délután 5 órakor junius hóra a következő esküdtek sorsoltak ak ki:

Rendes esküdtek:

Habókay József ügyvéd, B.-Ujfalú.
Török László püsp. erdőmester, Nagyvárad.
Fleishakker Hugó tkpzt. pénztárnok, Nagyvárad.
Dr. Várnay Ferencz ügyvéd, N.-várad.
Fényes Mór földbirtokos, B.-Ujfalú.
Csáky György pénztáros, N.-szalonta.
Vaday József tanító, N.-várad.
Dobruczky Odön gazdasági intéző, Nagyvárad.
Haozlián János építész, N.-várad.
Frankó Endre ügyvéd, N.-várad.
Dóbbé Gusztáv kovács, N.-várad.
Dr. Buna János ügyvéd, N.-várad.
Bujdosó József földmives, Kőtegyán.
Steiner M. Albert kereskedő, N.-várad.
Dernyei Ferencz püsp. udvarmester, Nagyvárad.
Rozslay Géza lakatos, N.-várad.
Dr. Schweiger Ede ügyvéd, Nagyvárad.
Nagy Gyula kefekötő, N.-várad.
Nagy Károly timár, N.-várad.
Juhász Károly kántor, N.-várad.
Platthy Miklós földbirtokos, Artánd.
Morvay Vilibáld kéményseprő, Nagyvárad.
Sz. Szöllősy Mihály, N.-szalonta.
Gábor György hentes, N.-várad.
Király Zsigmond órás, N.-várad.
Daday József órás, N.-várad.
Falussy Károly ref. lelkész, M.-Telegd.
Dobi József kisbirtokos, Székelyhid.
Kiss Dávid kereskedő, Nagyvárad.
Kottán Imre nyug. erdész, Eleds.

Helyettes esküdtek:

Wégner Pál szalócs, Nagyvárad.
Tolnay Miksa könyvelő, Nagyvárad.
Kálmán Sándor ékszerész.
Kempner Mór fürdő-tulajdonos.
Tepper Károly mérleg készítő.
Szabó János posta-szállító.
Farkas Izidor kereskedő.
Ováry Lajos kályhás.
Klein Sámuel aszfaltozó.

IPARÜGYEK.

Előjárósági ülés.

A f. hó 25-én megtartott ipartestületi előjárósági ülésen megjelentek: *Bertsey* György elnök, *Andriks* Károly alelnök, *Bodnár* János, ifj. *Cser* János, *Czeglédy* Jeremiás, *Hann* Lajos, *Havasi* Zsigmond, *Juhász* Benedek, *Kiss* Károly, *Lévai* Márton, *Nagy* Sámuel, *Spetkő* József, *Szücs* Ferencz, *Tátray* Sándor, *Vlád* Agoston, *Voszka* Ferencz és *Zsirkay* Károly előjárók. *Kadlecsik* Sámuel és *Rigli* József póttagok, *Iványi* István pénztárnok, *Gödény* Sándor és *Stagl* Kálmán számvevők, *Jankovich* János t. főjegyző.

Az ápril havi ülés jegyzőkönyvének felolvasása és jóváhagyása után felolvasott elnöki jelentés tudomásul vétetett.

Az ápril hóban vezetett s a számvevők által megvizsgált és helyesnek talált pénztári számadások szerint a bevétel 843 korona 60 fillér, a márcziusi havi maradvány 2473 kor. 42 fillér, összesen 3317 korona 02 fillér, a kiadás 907 korona 54 fillér, a pénztári maradvány 2409 kor. és 48 fil. volt.

Elnök azon bejelentése, hogy a IV-ik országos ipartestületi kongresszusnak ez évi szept. havában Nagyváradon leendő megtartását a hazai Ipartestületek országos központi bizottsága május hó 4-én tartott ülése elhatározta a tárgyalásra bejelentendő indítványokra nézve az összes hazai ipartestületek felszólíttassanak. Tudomásul vétetett.

A testületnek a bizottsági üléseken leendő képviselőivel Bertsey György ipartestületi elnök bizott meg és a kongresszuson előterjesztendő indítványok megtételére felhatalmaztatott.

Az építőmestereknek alkalmazott 12 éves kort meghaladó s 15 évet még be nem töltött napszamosok alkalmazására vonatkozó Nagyváradi város tanácsa által megküldött miniszteri leirat tudomásul vétetett.

A katonai bakancsok szállítására vonatkozó pályázati feltételek és szerződési minták, valamint a pécsi hadapródiskola ruha szállítási szükségleteinek beszerzésére kiadott pályázati felhívás a szakosztályoknak kiadni határozattak.

A biharmegyei Gazdasági Egyesület átirata, melyben értesíti az Ipartestületet, hogy a nm. földmívelési miniszter ur az ipartestület által kérelmezett lópatkolási tanfolyamot engedélyezte s annak megkezdését az ősz folyamán, a mikor a gazdasági munkák már befejeztettek, rendelte folyamatba tenni; tudomásul vétetett.

A helybeli kovács iparosok azon kérelme, hogy a katonai laktanyák kovácsműhelyeiben a polgárság lovainak üzletszerűen gyakorolt lóvasalása, mint a kovács iparosságra sérelmes és jogosulatlan iparüzés beszüntetessék, a kereskedelmi és iparkamara útján a kormányhatóságokhoz felterjesztetni határozattak.

A Loóz Ede-féle hagyatékban a hagyatéki tárgyaláson a testület képviselőivel az elnök bizott meg.

Az öcsödi Ipartestület házépítés céljára tett kérelme nem teljesített.

Segélyekre 30 korona, 9 számlára 299 kor. 90 fillér lett kiutalva.

IRODALOM.

Ingyenes diszmű ajándék. A ki e címet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebről, Budapestről, két szárnyra e hír. A *Pesti Napló*, Magyarországnak e legrégibb, pártoktól és klikkektől teljesen független napilap lepi meg vele karácsonyra olvasóit ajándékkal adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kötésű, remek illusztrációkkal diszitett *Zichy Mihály Album*-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi becses bíró művet — melynek az Athenaeum kiadásában megjelent eredetije 90 koronába került — a *Pesti Napló* új kvárt kiadásában karácsonyi ajándékkal megkapja a *Pesti Napló* minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév vagy havonként, de megszakitás nélkül fizetnek elő a *Pesti Napló*ra.

EGYESÜLETEK.

Értesítés. A következő sorok közlésére kértünk fel:

A május hó 19-ik napjára kitűzött lövészet megnyitás és tekeverseny a kellemetlen időjárás miatt meg nem tartatott s így május hó 29-én, csütörtökön lesz megtartva.

A lövészet és tekeverseny kezdődik délután 2 órakor, tart alkonyatig, azután a díjak kiosztása. Este 8 órakor társas vacsora a Sportpavillon nagytermében.

A Gyermekbarát alapítói. A Gyermekbarát-egyesület áldásos célját egyre jobban méltányolják. Számosan jelentkeznek alapítónak, hogy ily módon az egyleti alapítóknak növekedésével alkalma legyen ezen együletnek arra, hogy a szegény iskolás gyermekeket ruhával, étellel minél nagyobb számban lássa el. Ezen alapítványoknak ugyanis csupán kamatai fordítatnak jólékony célokra, míg a tőke állandóan megmarad és e tőke szaporodással az egyület jövője is annál inkább biztosítva van. Legujabban alapítónak bejelentkezett 100—100 koronával: *Juricskay* Dezsdő földbirtokos ur (Orvend), *Rimanóczy* Kálmán

ur és *Rimanóczy* Kálmánné urnő. A nemes lelkű alapítóknak az egyület jegyzőkönyvi kivonatán fejezte ki hálás köszönetét.

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Irtá: Stenkievics Henrik. 5.

— Az Uristen harcosai, — felelték a lovasok, mire Zenobius fölszeme a katonáit, magához inté őket. Egyesek leugráltak lovaikról s hozzásiettek.

— Jókor jöttünk, atyuska? nem történt bajod?

— Hát bizony megtámadtak. Chwedko, az áruló, nyomra vezette a kutyákat, itt lestek már reám. Pányvát vetettek a nyakamba.

— Csakhogy megmenekültél! Hát az a lengyel mit keres ott melletted?

Fenyegetően mérték végig Skrzetuskit és társait, de uruk megnyugtatta őket.

— Jó barátom! A jó Istennek és néki köszönhetem, hogy még élek. Készüljete, mert megyünk tovább.

— Hál' Isten! Gyerünk!

Az újonnan érkezettek közelebb húzódtak a tüzhöz és kezeiket melengették, mert a derült éjszaka hűvös volt. Negyvenen lehettek, mind izmos, jól fölvegyverzett alakok. Skrzetuski gyanakodva nézte őket, mert látta rajtuk, hogy nem igazi kozákok, pedig ha valóban a hetman küldötte Zenobiust erre felé, a kényelmes vízi út helyett a pusztán át, akkor bizonyára a rendes katonaság sorából adott volna melléje kíséretet. A vezetőjük személyét is gyanusnak találta, mert nem kerülte el a figyelmét, hogy a kozákok, akik rendszerint igen bizalmas lábon állanak a vezetőikkel, Zenobius urra olyan tisztelettel néznek, mintha a hetmanjok volna. Előkelő származású lovas volt, az bizonyos, de Skrzetuski, aki pedig egész Ukrainát ősmerte, sohasem hallott ilyen nevű nemesről. Az arca is olyan különös volt: valami titokzatos hatalommal és a senkitől és semmitől vissza nem riadó megöröhettelen akaratkifejezése lobogó lángként világolt rajta. Wiszniowieczki Jeremiás herczegnek is ilyen volt az arca, ami előkelő születése és korlátlan hatalma folytán természetesen is — annyival inkább szembetűnőbb volt azonban egy ilyen ősmertetlen nevű, pusztákat járó embernél. Skrzetuski gondolkozóba esett ezen s már hajlandóságot érzett, hogy valami hatalmas rablóvezérnek tartsa az idegent, aki üdvözli elől menekült a »vad mezőség«-re, de aztán mégis csak letett erről a gondolatáról, mert az ősmertetlen viselkedése, beszéde és ruházata ellene szóltak föltevésének. Mindazonáltal úgy érezte, hogy jó lesz résen lennie.

Eközben elővezették Zenobius lovát.

— Kapitány uram, az utas embernek tovább kell mennie. Még egyszer megköszönöm a segítségét s ha az Isten akarja, hasonló módon viszonzom majd.

— Nem tudtam, hogy kit mentek meg, sose köszönje.

— A szerénységed, őcsém, vetekszik a bátorságoddal. Fogadd hát ezt a gyűrűt.

— A kapitány arca elsötétült, hátralépett és végignézte a lovas. De Zenobius figyelmet se vetett felháborodására s szinte atyai hangon, komoly méltósággal szólott:

— Nem az értéke teszi ezt a gyűrűt becsessé, hanem titkos tulajdonságai. Mikor fiatal koromban a beszurmáuk rabságába estem, egy zarándoktól kaptam, aki a szent földről jött. A gyűrű kövecskéje alatt néhány porszem van: a szent sir porából! Ilyen ajándékot még egy becstelen kezéből is el kell fogadni. Fiatal ember vagy, harcos és minthogy még a sir szélén álló őregek sem tudják, minő sors vár rájuk az utolsó percük előtt, mennyivel inkább kell, hogy az ifju, aki előtt még hosszú, hosszú ut áll, számot vessen veszedelmekkel, amelyek reá várnak! Ha jön az utolsó ítélet-napja: ez a gyűrű védeni fog és oltalmazni és mondom néked, hogy ez a nap közel már, közelebb, át a »vad mezőség«-en.

Mély csönd volt, csak a lángok lobogása s a lovak horkolása hallatszott. Messzi nádasokból hosszan, gyászos szomorúsággal hangzott a farkas-üvöltés, s Zenobius, mintha csak magához szólana, ismételte:

— At a »vad mezőség«-en közeleg már az ítélet napja s ha ideérkezett: csodákat lát majd a világ!

A kapitány szinte gépies mozdulattal vette át a gyűrűt. Elkábult ettől a megdöbbentő beszédtől. Zenobius pedig lovára pattant.

— Maradj épségben, derék harcos! Ulyan időket élünk, amikor a testvér nem hisz a testvérnek, te sem tudod hát, hogy kit vettél oltalmadba. Nem az igazi nevedet mondtam néked az előbb. Chmielniczki Zenobius Bogdán vagyok.

Már akkor vágatott alatta a ló, s nyomába eredtek a többiek is. Az éjszaka és a köd eltakarta őket, s csak a szél jelezte, hogy lovasok járnak a pusztán; daluknak egy-egy fészélyt szárnyra kapta, s vitte a visszamaradtak fel. Elsőbben érthetők voltak a dalnak a szavai is.

(Folyt. köv.)

Románia ünnepe.

A Károly király trónralépésének 36-ik évfordulója alkalmából rendezett ünnepeket tegnap befejezték. Az első napot az egész hadsereg tisztjeinek lélekemelő hódolata tette emlékezetessé. A tisztikar Sturcza miniszterelnökkel mint a hadügyminiszterium ideiglenes vezetőjével egy képet adott át a királynak, a mely bemutatja a királyt, a mint a trónörökös herczeg és ennek fia üdvözli, továbbá egy albumot a román hadsereg összes tisztjeinek arcsképeivel.

A királynénak egy plakettet adtak át, a mely egyik oldalon a királynét, mint a betegek és sebesültek ápolóját mutatja be, a másik oldalon pedig a királyt, a mint bevonul Plevnába. Az ünnepélyes átadáson jelen voltak a bukaresti helyőrség tisztjei, továbbá a háboruban résztvevő összes ezredek küldöttségei.

Másnap a királyi palotában szöveget vertek bele 32 zászlóba. Minden egyes zászlóba szöveget vert bele a király, a királyné, a trónörökös és neje, Károly herczeg, Erzsébet herczegnő, egy hadtestparancsnok, hat katonatiszt és öt közkatona.

Harmadnap szentelte fel az új zászlókat a metropolita, a szent szinodus összes tagjaitól körülvéve, a király pedig az egyes ezredek parancsnokaitól körülvéve ünnepiesen átadta a zászlót.

A zászlók átadása után a király a következő beszédet mondotta:

Huszonötödik évfordulóját ünnepeljük ma függetlenségünk proklamálásának, a melyet hadseregünk fényes győzelmei vezettek be. Vitéz bajtársaitok a kibontott zászlók alatt hősiességgel vonultak a harcba és hervadhatatlan babért szereztek, a melynek gyümölcseit immár negyedszázad óta élvezzi a királyság. Ezek a zászlók lobogtak soraitokban és mutatták meg a győzelemre vivő utat, mint annak az eskünek a jelvényei, a melyeket a katonák a hazának és a királynak tettek. Golyóktól és viharoktól megtépve, vérrel, hőseink vérével áztatva teljesítették kötelességüket a régi zászlók. A trónteremben, az aczélszék mellett fogjuk őket őrizni látható örökül a jövő nemzedékek számára, emlékül azokra a harczokra, a melyek a román államnak megvetették alapját. Azoknak az ezredeknek és zászlóaljoknak, a melyek Bulgária harczterein küzdöttek, új zászlókat adtam, a melyeket az egyház megszentelt és Románia csillaga, a hadi érdemek érme és a Duna keresztje ékesít, jutalmul a soha el nem múló katonai vitézségek és emlékekül a dicsőséges időknak. A zászló a leg-

szentebb kincs a katonai szemében. Hajlunk meg előtte szeretettel és tisztelettel. A zászló legfőbb kifejezője a becsületnek és dicsőségnek a veszedelem napjaiban. Legyen vezérünk és a harcban vezessen diadalra. Hő kívánságaim kísérik ezeket a zászlókat. Velük reátok bizom a haza becsületét, a melyért késznek kell lennünk életünket áldozni. Eljen drága hadseregem!

A beszédet viharos lelkesedéssel fogadták. Az új zászlókat átadták az illető ez edek parancsnokainak. A király azután szemlét tartott a csapatokon, a melyek elvonultak előtte. A szemle a szakadó eső dacára fényesen folyt le. Különösen a csapatok tartása bámulatot keltett.

A szemle után a király a Rue de la Victoire-on keresztül visszatért a palotába, kísérvé a tábornokoktól és a katonai kísérettől, a melynek élén a régi zászlókat vitték. A városban, a mely fényesen fel van lobogóva, nagyon mozgalmas az élet.

TAVIRATOK.

A magyar delegáció ülése.

— Éjjel érkezett táviratunk. —

Budapest, május 24. (Saj. tud. táv.) *Mérey* osztályfőnök a külügyminiszter nevében válaszol a interpellációra és kijelenti, hogy *Bülow* a *Frinetti* tárgyalásáról nem nyilatkozhatik, hogy a borklauzuláról szóló híresztelések valótlanok és hogy a hármasszövetség szövege nem publikálható. Végül hangsúlyozza, hogy monarchiánk Olaszországgal csak az albániai státu-quo fentartásában tárgyal.

A tanácskozást jövő héten folytatják.

Rátkay és *Kabik* bejelentett delegációs mentelmi ügyében határozott a bizottság s azt nem találja sértőnek.

Az új államtitkár.

Budapest, május 23. (Saj. tud. táv.) Dr. *Nagy* Ferencz volt kereskedelemügyi miniszteriumi államtitkár utódja *Wickenburg* ma foglalta el hivatalát.

Bányalégrobbanás.

Viktoria, május 23. (Brit-Kolumbia) A Fernie (?) mellett, a kootenayi kerületben lévő kőszénbányában robbanás történt, a melynél 170 ember, nagyobbára külföldi, vesztette életét. Csak 30 ember menekült meg. (M. T. I.)

A Tisza család alapítványa.

Budapest, május 24. (Saj. tud. táv.) A Tisza család, mint a *Hazánk* írja, nagyszabású alapítványt tesz a református egyháznak *Tisza* Kálmán és Lajos nevére. A dunántúli egyházkerület pedig főgondnoki állására valószínűleg *Tisza* István grófot fogja megválasztani.

A búr béke.

London, május 24. A Reuter-ügynökség értesülése szerint a pretóriai angol képviselők és a hat búr megbízott között folyó tárgyalások befejezésükhöz közelednek. A főpontok mind rendezve vannak. Csak egyes részletkérdések vannak még függőben, a melyeket az angol kormány elé terjesztettek megfontolás végett. A választ közölni fogják a búr megbízot-

takkal, a kik ezután visszatérnek Vereenigingbe, hogy az eredményt közöljék a többi megbízottakkal. A végleges tanácskozás, a mely mindenesetre egy kis időt fog igénybe venni, Vereenigingben lesz és ott fognak véglegesen dönteni arra nézve, hogy a föltételeket elfogadják-e vagy sem. Bizonytalan, hogy a búr megbízottak azután visszatérnek-e Pretóriába, de végleges határozatukat táviratilag is közölhetik Kitchenerrel.

London, május 24. Brodrick hadügyminiszter tegnap este egy lakomán beszédet mondott, a melyben úgy nyilatkozott, hogy tulmenne kötelességei határán, ha ki akarna terjeszkedni a most folyó eszmecserére, a mely remélhetőleg előjátéka lesz a harcban álló búrok meghódolásának. A kormány most épp oly elszánt, mint azelőtt volt és semmiről sem fog lemondani, a mi a dél-afrikai békét tartósan biztosíthatja.

Pretória, május 22. A búrok vereenigingi összejövetelének eredménye anynyiban okozott csalódást, hogy kézzelfogható döntés nem történt. A transzváli búrok az angol békefeltételek elfogadásának szükségességét hangoztatják, de magukban nem akarnak megegyezésre lépni a brit kormányval, mert nem akarják az oránzi búrokat a harcban magukra hagyni. Elhatározták, hogy a búrok fővezérei Kitchenerhez mennek és értesítik őt a tanácskozás eredményéről. E közlések határozatlansága miatt általában azt várták, hogy az ellenségeskedés ismét megkezdődik. Mindenkit meglepett tehát, hogy a búr megbízottak még Pretóriában vannak s azért azt hiszik, hogy a békére való kilátások nem reménytelenek.

Halálos halfogás.

Szeged, május 24. (Saj. tud. táv.) Mint Zágrárból jelentik, Hanuban Dalmáciában a ma megtartott halfogásnál *Barbarovicz* testvérek hajója elsüllyedt s a két testvér a legénységgel együtt a tengerbe fulladt.

A jemeni helyzet.

Konstantinápoly, május 24. Az Agence de Constantinople jelenti: A jemeni helyzetre vonatkozólag külföldi lapokban terjesztett hírek alaptalanok. Az a tény, hogy a főkormányzó rendszeres távirati összeköttetésben van a fővárossal, kizárja a lehetőségét annak, hogy Szána körül van zárva. Nyilvánvaló a tülzás abban a hirben, hogy egy lázadóvezérnek 150 000 embere van, a kik puskákkal és ágyúkkal vannak ellátva. (M. T. I.)

A százmillió család.

Páris, május 24. Humbertné jegyzőjénél, Lanquesnél, házmozozást tartottak és különféle iratokat lefoglaltak. A rendőrség táviratot kapott Liverpoolból, a mely szerint a Humbert-család nyomozása eredménytelen maradt. (M. T. I.)

A lapok a czár és Loubet toasztjairól.

Páris, május 24. Több lap az orosz czár és Loubet elnök legutóbbi pohárköszöntőjével foglalkozik. A Figaro azt írja: A két állam katonai egyezségét ezek a szavak erősebben presételték meg, mint valaha, a szövetséget pontosan precizizálták és a két ál-

lam között való benső viszonyt még világosabban megerősítették, mint az elnök előbbi látogatása alkalmával. Ez az utolsó négy nap mérlege. A francia és az orosz külügyminiszter beszélgetései megerősítették azt az összhangot, a mely már a legutóbbi találkozások alkalmával létrejött. A két államférfiu gratulált egymásnak ahhoz, hogy a multban egyetértésre jutottak és biztosítást kaptak arra nézve, hogy a két állam ezt az egyetértést fentartva és minden eshetőséghez alkalmazva a politikai szemhatáron feltűnő minden kérdést mindkettő javára fog megoldani.

A Petit Parisien konstatálja, hogy a fedhetetlen pétervári napok mindennél jobban megmutatták a kettősszövetség erősségét.

A Gaulois és a Matin kiemeli a czár pohárköszöntőjének azt a részét, a hol a Franciaországgal való szövetséget változhatatlannak mondotta, a mi a diplomáciai világ szemében fokozott jelentőséget nyer azért, mert ez a szó nem használatos a diplomáciában. (M. T. I.)

A szerelem halottja.

Budapest, május 24. (Saját tud. táv.) Megemlékeztünk annak idején Copp százados öngyilkosságáról, mely hirnek halatára menyasszonya, *Ohidy* Ida bánatában megmérgezte magát. Most miní értesülünk, a szerencsétlen leány ma délután a Rókusban meghalt.

Elhunyt főpapok.

Budapest, máj. 24. (Saját tud. táv.) *Si-mar* érsek az éjjel Kölnben meghalt. — *Msgre Tarnassi* hágai pápai nunczius ma reggel elhunyt.

Kinai ügyek.

London, május 24. A Times jelent Sanghaiból, hogy a nankingi angol főkonzul a napokban az alkirálylyal beszélgetett, a mely alkalommal ez kijelentette, hogy hajlandó hozzájárulni a Sangpu folyó szabályozásának tervéhez és a bizottságba egy kínai képviselőt kiküldeni, ha a konzulok kormányaik nevében formálisan biztosítják a sanghaji taotajt, hogy államaik meg fogják fizetni a jegyzőkönyvileg megállapított hozzájárulási összegeket. (M. T. I.)

SZERKESZTOI POSTA.

K. Béláné, Helyben. Azzal a lapszámmal, melyben a kérdezett tárcza megjelent, már nem szolgálhatunk, minden példány elfogyott.

KÖZGAZDASÁG.

Forgalmi kimutatás 1902. évi május hó 20-ról. Tiszta buza körülbelül 220 hltr, kétszeres buza 40 hltr, rozs 60 hltr, árpa 130 hkl, zab 140 hltr, tengeri 250 hltr, burgonya 380, hltr. Lásas jószágok: Hizott sertés mintegy 80, drb, félhizott 100, sovány 113, süldő 460, malac: 280, hizott marha 16, jármos ökör 300 fejős tehén 250, borjú 200, bivaly 6, juh és kecske 180, ló 238.

Reich Jenő és Társa

Tőzsdéi jelentése.

— A Tiszántúli eredeti távirata. —

Érték-tőzsdé.

Budapest, május 24.

Osztrák hitel	—	—	—	—	—	697.—
Magyar hitel	—	—	—	—	—	701.—
Allamvasut	—	—	—	—	—	—

Rimamurányi	509.50
Magyar jelszó	472.
Salgótarjáni	
Wagon-kölcsön	

Határidők.

Budapest, május 24.	
Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.98
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	6.
Káposzta, repace, aug.	96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. május 24-én.

Magyar aranyjárdék 4%	120.50
Magyar koronajárdék	97.90
Magyar vasuti kölcson aranyban 4,1/2%	120.50
Magyar vasuti kölcson ezüstben 2,1/2%	103.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119.80
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	97.50
Italmérési jog megváltási kötvény	100.—
Horvát-szlóvonföldtehermentesítési kötvény	97.75
Magyar nyeresémi-sorsjegy-kölcson	201.50
Tiszszabályozás szegeci sorsjegyek kölcson	162.—
Oszták járadék papirban	101.50
Oszták járadék ezüstben	101.50
Oszták járadék aranyban	120.50

Oszták korona járadék	59.70
Oszták államsorsjegyek	152.75
Oszták magyar bank részvény	16.—
Magyar hitelbankrészvény	715.50
Oszták hitelintézet részvény	690.—
Párisi vista	95.80
20 frankos arany (Napoleon d'or)	19.08
Németbirodalmi márka	117.27
London vista	240.25
20 márkás arany	28.47

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Megóvás végett

a nyári idényre szőrme-
árut, valamint szőnyege-
ket, függönyöket, ruha-
neműeket kezesség mel-
lett elvállalok

AUSLÄNDER S.

Telefonszám 344.

Értesítés.

Van szerencsém a közönség szives tudomására hozni, miszerint hosszú éveken a **férfi ruha szabászat** legelőkelőbb izlését gyakorolva, szabó üzletemet **Olaszi, Fő-utca Széchenyi szőlőudába helyeztem át**, hol a legfinomabb angol és francia szövetekből elegáns és a legmagasabb kivánalmaknak megfelelő

férfi öltönyöket és felöltöket

jutányos árban készítek. Amidőn a nagyérdemű közönség nagybecsű bizalmáért esedezem, a lelkiismeretes, pontos és jutányos kiszolgálást előre biztosítva, pártfogást kér

tisztelettel

Tauth József,

férfi szabó.

183

**A legújabb
női felöltők**

és remek szép tavaszi ruhakelmék
már megérkeztek

SPITZER TESTVÉREK divatáru-házába,

melyek meglepő olcsó áraik és remek szép minőségükért

általános feltűnést keltenek.

Kivételes olcsóság!

Elegáns legújabb tavaszi ruha	2 forin
Divatos finom fekete ruha	3 forin
Tavaszi legújabb angol ruha	4 forin

Finom Mohair női ruhára 1 frt.	Finom Luster női ruhára 1 frt 20 kr.	Finom camgarn női ruhára 1 frt 50 kr.	Selyem kelme menyasszonynak 75 kr.	Fekete legfinomabb divatkelmek 1 frt 20 kr.
Kitűnő jó kartonok 20 kr.	Finom angol mosó kelmék 35 kr.	Női felöltők	Legújabb női blous 1 frt 20 kr.	Blous selymek 1 frt 20 kr.
Remek napernyők 2-5 frtfg.	Remek szép tavaszi kabátok Legfin. tavaszi kabátok (selyem bélés) Elegáns divatos tavaszi gallérok Igen csinos leányka kabátka Legújabb női paletot	Legújabb függönyök 1 frt 20 kr.	5, 6, 8 frt 10, 12, 15 frt 6, 8, 10 frt 5, 6, 7 frt 10, 12, 16 frt	Hölgy- esernyők legújabb 2 frt.
Hölgy vászon női ingekre 6 frt.	Hölgy-shiffon női fehérneműre 6 frt.	Szőnyegek 20 krtól 2 frtfg.	Agyterítők 2 frt.	Uri-siffon ingekre 9 frt 50 kr.
Magyar vászon lepedőkre 5 frt.	Magyar siffon ágyneműre 7 frt.	Paplanok 1.60 2.50 3 frt.	Uri-vászon lábbravalóra 8 frt.	Uri-ingek legjobb minőségű 1 frt 60 kr.
			Matraczok 5, 7 és 10 forint.	

Menyasszonyi kelengye

legkedvezőbb bevásárlási helye. Teljes kelengye már 100 forinttól kezdve a legfinomabbig.

Fő-üzlet: **HÁASZ MANÓ** női divatáruháza, Nagyvárad. Fiók-üzlet: Amerikai áruház. Zöldfa-u. elején.

Szives figyelmét kívánom felhívni a t. vevőközönségnek remekül összeválogatott és tekintettel a mindenki által ismert óriási forgalomra, abban a helyzetben vagyok, hogy határozottan **olcsóbban adhatok, mint bárki.**

T. vevőim még azon előnyben részesülnek, hogy már 10 frt bevásárlásnál, bárha az részletekben történik is, saját műtermemben (Zöldfa-utca 29. sz.) készült 60 cm. magas életnagyságú fényképet kapnak teljesen ingyen, csupán a papirkeretért s a reá való feszítésért önköltségemet, 1 frt 50 krt számítom fel. Maga ez életnagyságú fénykép a világ egy műintézetében sem szerezhető be olcsóbban, mint 10 forintért.

Uj üzlet! Szabó Testvérek Uj üzlet!

rőfös és női divatáruháza,

Nagyvárad, Zöldfa-utca, a «Zöldfa» söresarnok mellett.

Raktáron tartunk legújabb divatu selyem, batiszt, Lyberti selyem és kreton *ingblousokat*, valamint legújabb napernyők, delainek, szövetek, francia selyem batisztok és ruhaselymek. — Nagy választék Chiffon és vászonárukban. **Bélésárúk nagy raktára.** — Üzletünket a legszolidabb alapon vezetjük.

Női ruhák mérték után megrendelhetők.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyunk

teljes tisztelettel

Szabó Testvérek.

Törlesztéses kölcsönt

5%

Vidéki bérházakra, földbirtokra

szerzek minden előleg nélkül még abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.

Leveleket forduló postával elintézem.

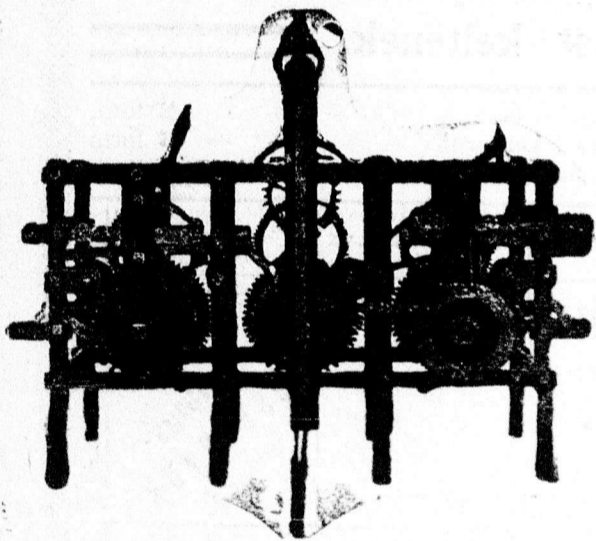
Sárkány József,

68. Budapest, Váci-körút 21. szám.

Ertesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség, valamint az egyházi és községi előljáróságok becses tudomására hozni, hogy a 42 év óta fennálló

Daday József ur lakatos és toronyórás üzletét,

melyben 16 éven keresztül mint művezető voltam alkalmazva, **átvettem** és ezt személyesen, a régi jó hírnévhez méltóan, a régi cég alatt tovább folytatom.

Szíves pártfogásukat és megrendeléseket, melyeket kifogástalanul olcsón és pontosan eszközölök, kérem és óráimért 10 évi jótállást vállalok, vagyok kiváló tisztelettel:

Mezey Dezső,

lakatos- és toronyóra-készítő,

Nagyvárad, Szent János-utca 20 szám.

Telefon-szám 384.

50

HOFFER BERTALAN

paplan és matrác különlegességek gyártása
NAGYVÁRAD, Fő-utca. (Bazár-épület).

Milyen csalódás

éri azokat, kik mindent hisznek, azt is, hogy a házilag elkészített paplanokat a kereskedők készítik a saját műhelyükben, pedig az nem igaz, mert csak az én gyári helyiségemben készülnek a valódi, kitűnő

PAPLANOK!

Ez a házilag készült, valódi paplan, a többi csak rossz utánzat, a mit a vevő, sajnos, csak a saját kárán tud meg, de már későn.

Ruge paplan. 1 frt 60 kr.	Kasmier paplan 2 frt 40 kr.	Gloria paplan 3 frt 25 k
Jobb 1 > 80 >	Jobb 3 > 60 >	Atlasz v. selyem paplan 6 > — >

Gratióz, kelengye-paplan, atlasz 10 frt. | Valódi gyapju kásmir 10 frt.

Paplan-áthuzás jutányosan elvállaltatik.

Szabóknak különösen ajánlom táblás és méteres vattáimat

Tisztelettel **HOFFER BERTALAN** Fő-utca, (Bazár-épület).

ELEK JÓZSEF

női- és uri diva, vászon- és fehérnemű áruháza
Nagyvárad, (Szent László-tér).
(VOLT KUNZ-czég helyiségében).

Telefon 429.

Ajánlja dusan berendezett ujdonságait női ruha **szövetekben**, a legszebb kivitel és legfinomabb minőségig. **Lioni selymek**, Chine, egy-szinű és fekete színekben. **Ponges** óriási választékban. **Diszek** és teljes kellekek.

Zephyr, Batist mosókelmék, **Nap- és eső-ernyők** nagy választékban.

OBERLEITNER E. és FIAI

cs. és kir. **vászon és asztalnemű** egyedüli bizományi gyári raktára.

Valódi Rumburgi, Irhoni, és Creász vásznak,
legjobb minőségű Chiffonok

és pamut-vásznak.

Külön gyászruha kelme-osztály teljes kellekekkel.

Mintákat kívánatra azonnal küldök.

Minden 5 forintos bevásárlásnál egy 50 cm. méter magas és 40 cm. széles ingyen **fénykép!!**
Csupán keretért fizetendő 1 forint.

A tavaszi szezon beálltával van szerencsénk raktárunkon levő legújabb saten, selyem, szövet és mosó blousainkat, nyakkendőket divatos alszoknyákat, nap és esőernyőket, sélapál-cákat, gyermekruhácskákat, férfi, női és gyermek keztyűket és harisnyákat ajánlani, melyek a legjobb minőségben és legolcsóbb árban kaphatók. Nagy raktárt tartunk férfi, női és gyermek **fehérneműekben**, továbbá mindenféle gyermek játékszerekben, gyermekkocsikban és reformszékekben. Szobadiszkek, faldiszkek, pálmák, továbbá evőeszközök, útlazó kosarak és bőröndök **igen olcsó árban** kaphatók.

Különös figyelmébe ajánljuk a n. é. vevőközönségnek, hogy minden 5 frtos bevásárlásnál egy 50 cm. hosszú és 55 cm. széles **ingyen fényképet** adunk, csupán a keretért kell a nagyobb fényképet 1 frt 50 kr., a kisebb fényképet 1 forintot fizetni. Minden ráfizetés nélkül kap a vevő 5 frtos vásárlás után egy fényképes mellítőt, vagy medailont, vagy nyakkendőtit. Megjegyezni kívánjuk, hogy a vevők minden legkisebb bevásárlásról is kapnak szelvényt, mely összegyűjtve 5 vagy 10 forint összegig jogosít fényképre.

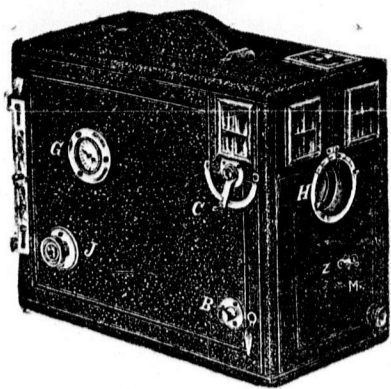
A nagyérdemű közönség pártfogását kéri

Friss és Társa, korona- és fillér-bazár, Fő-utca.

Minden 10 forintos bevásárlásnál egy 70 cm. méter magas és 50 cm. széles ingyen **fénykép!!**
Csupán keretért fizetendő 1 forint 50 kr.

5 forint be vásárlásnál mineen ráfizetés nélkül egy ingyen fényképes mellítőt vagy medailont, vagy nyakkendőtit.

5 forintos bevásárlásnál minden ráfizetés nélkül ingyen fényképes mellítőt vagy medailont vagy nyakkendőtit.

Képesárjegyzék bérmentve.

Mindennemű

fényképészeti kellékek és gépek

gyári árban kaphatók

WEINSTOCK FÜLÖPNÉL

Nagyváradon,

Szent László-tér 47-ik szám.

Zongoragyár Budapesten.

Fiók-üzlet:
Arad,
Győr,
Kolozsvár.

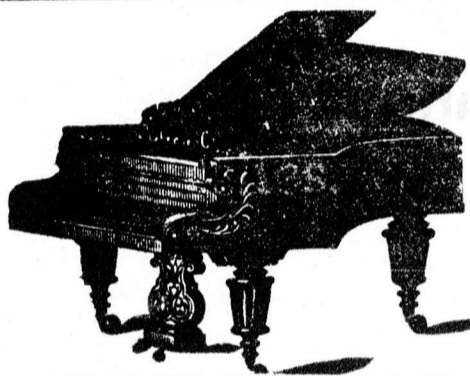
THÉK ENDRE

Fiók-üzlet:
Szeged,
Temesvár,
Kassa.

Budapest, Üllői-ut, 66. szám.

Nagyváradon, Kolozsvári-utca 4. sz. a.

Vomácska József zenetanár lakásán.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

nagyváradai fiókraktáram

Kolozsvári-utca 4. szám alatt van és ennek vezetését

VOMÁCSKA JÓZSEF

zenetanár urra bízom. — Raktáron mindig nagy választék áll a t. közönség rendelkezésére zongora-gyártmányaimból.

Gyártott zongoráim nemcsak bel-, hanem külföldön is a legnagyobb keresletnek örvendenek, minőségükért szavatolok. Hogy zongoráim mennyire kiállják a versenyt a külföldi gyártmányokkal, bizonyítja azt is, hogy az ország valamennyi nevesebb zeneintézetében így az orsz. magyar zene-akadémiában is kizárólag a **THÉK-féle** zongorák használatosak. 189

A n. é. közönség látogatását kérve zongora-terembe, maradok kiváló tisztelettel

Képes árjegyzékkel kívánatra szolgálunk. **THÉK ENDRE.**

Zongoragyár Budapesten.

STROHMAYER PÁL

áruháza,

Nagyvárad, Szt. László-tér 1., kishídfő.

A volt Kunz József és Társa cég helyiségében.
Bejárat a Gazdasági bank alatt, nem a sarkon.

Elsőrendű vászon és fehérnemű üzlet.

Valódi rumburgi vásznak gyári raktára.

Férfi és női fehérnemű vállalat.

Menyasszonyi kelengyék

200 koronától 10.000 koronáig!

Teljesen ujonnan berendezett nagy szőnyeg osztály.

Mindennemű futó és pamlag szőnyegek, ágy és asztal terítők, szövet és csipke függönyök stb. a legújabb divat szerint minden igénynek megfelelő minőségekben, a **legolcsóbb árak mellett.**

Paplan és matracz vállalat.

Szolid szabott árak, pontos kiszolgálás!

Kálmán Sándor

ékszerész,

Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám.

Állandó nagy raktár:

Drágakövek, ékszerek, arany- és ezüst ajándéktárgyak, ezüst evőeszközök és minden e szakhoz tartozó áruból.

Legszolidabb szabott árak.

Mindennemű alakításokat és javítást elvállal.
Telephon 409. szám. 150.

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszor, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csész. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka

Zichy Mihály Album.

A Pesti Napló, amely eddigelő Madách Ember tragédiáját, Arany balladáját Zichy Mihály képeivel, Katona József Bánk bánját, Kisfaludy Sándor Himfy szerelmeit remek albumba foglalva és legutoljára a Költők Albumát adta olvasóinak karácsonyi ajándékkul, az idén az eddiginél is nagyobb szabá u, díszben, tartalomban nemcsak az eddigi ajándékokat felülmúló, de a könyvpiacdon is ritkaság számba menő díszművet, a

Zichy Mihály Albumot szánta olvasóinak karácsonyi ajándékkul.

Zichy Mihály képeinek válogatott, impozáns albuma foglalt gyűjteményet a Költők Albumánál nagyobb és díszesebb alakban, Zichy Mihály világhírű művészi termelésének legjavát, legszebb festményeit és rajzait foglalja magában ez a díszmű negyven műlapon, amelyek mind egyikehez legkiválóbb esztétikusaink és műbíráink írnak szövegmagyarázatot. A valóban remek kivitelű műlapoknak egy része gyönyörű színnyomású lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyar díszműben.

A negyven pompás műlapot, a kísértő szöveget és Zichy Mihály egyéniségének és változatos életpályájának regényes rajzát, valamint Zichy rajza után készült gazdag bekötési tábla foglalja gyönyörű díszes kötetbe.

A Pesti Napló e nagy, zártasú díszművet az Athenaeum állítja ki. A Zichy Mihály Albumot, amelynek ára az Athenaeum eredeti kiadásában 90 korona, a «Pesti Napló» új kvart kiadásában karácsonyi ajándékkul kapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév, vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.

Felhívás

Nagyvárad és vidéke n. é. hölgyközönségéhez!

Elvemhez hűen üzletemben mindenkor csakis a **divat legújabb termékeit** árusítom, elhatároztam, hogy az idei nyári évadra beszerzett áruimat, melyek a kedvezőtlen időjárás következtében **tulhalmozottan** maradtak raktáromon, **jóval** a rendes szabott áron alól bocsássam áruba.

Ezen olcsóbb eladás e hó 26-án kezdődik és tart e felhívás megszűntetéséig.

Leszállított árban kerülnek eladásra az összes raktáron lévő mosókartonok, mosózephirek, francia batisztok, mosó gyászkelmek. Körülbelül 500 drb színes napernyő, 3 csoport fekete napernyő — az összes francia delaine, rengeteg választéku diszkellékek, és csipkeneműek, teljes raktár **színes** Blouse- és Ruha-selymekben, végre az összes raktáromon található fehér batiszt blous, színes batiszt blous, fekete és színes selyemblous, valamint remek kivitelű övek.

A többi árucikkeim is mérsékelt olcsó árban kaphatók.

Tisztelettel

Flegman Ármin,
Bémer-tér.

Hatóságilag engedélyezett

Nagy Végeladás

üzlet feloszlatus végett

Kárpáti Miklós divatáruházában

Nagyváradon, Zöldfa-utcza.

Teljes végeladásra kerül az egész raktár.

Ruha kelmék, Ruhaselymek, Kartonok, Selyembatisztok, Himzett batisztok, Vászna, Asztalneműek, Kanavászok, Ágyhuzatok, Függönyök, Ágyterítők, Szőnyegek, Napernyők, Esőernyők, Női és Uri kész fehéreneműek, az összes rövidáru cikkek és még

Több ezer finom divatos cikkek.